

onze vogels

19e jaargang no. 9, september 1978
maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, 4812 AK Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71, 3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 6160

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, 4621 AT Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, 7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, 7942 AE Mepel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, 9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8, 8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, 7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, 7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, 7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, 3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, 2142 EE Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, 4561 WN Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, 5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H. J. Nooijen, Reigerstraat 29, 5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, 7721 XD Dalfsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaardsplein 12, 3123 AN Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 35,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 380 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bonds bureau, Bergen op Zoom.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wenst zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 6 80 28, Röntgelaan 33, 7909 AM Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, 2405 CA Alphen a. d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. N. Alphen a. d. Rijn.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, 3173 RE Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, 3842 Harderwijk, telefoon (03410) 1 62 73.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: W. F. van Wel, Lierenhout 15, 5283 AW Baarn, telefoon 01416 - 58 89.

Penningmeester: G. F. Jansen, Fresiastraat 15, 3742 BA Baarn, telefoon 02154 - 1 83 34.

Giro: 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels. Contributie f 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144, 3086 EK Rotterdam, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: E. Zehenpfering, Acaciaaan 3741 WC Baarn, telefoon 02154 - 1 20 07, giro 26258 t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar.

Entree f 5,—.

Japane Meeuwenclub

Secretaris: A. Kok, Pals 23, 6931 DJ Westervoort, telefoon 08303 - 23 58.

Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, 6882 Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15 per jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Secretaris: W. Sijsma, Grindweg 29a, 8471 EG Wolve, telefoon 05610 - 53 27. Penningmeester: F. Leuniss

Jupiterstraat 22, 6421 RW Treebeek, telefoon 04 21 94 31. Contributie f 20,— per jaar. Entree f 2,50. St

ten op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

VOEGELIJKE VAN VOGELLIEFHEDERS (OPLAGE 48.000)

ACTIE

E. van Berkel
J. Walraven

actieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

ANTWOORDELIJKHEID

uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

voor advertenties — ook die van leden en abonnees — moet een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. in de annonces, voor afdelingen, leden en abonnees „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onderaan „Aanbod”.

ADVERTISEREN OVER?

EUROPESE KANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, 2 EP Lochem.

WILDESLAGERS aan: H. Warmerdam, v. d. Duin van Asdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

WILDEZANGERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Den Haag.

WILDESPARKIETEN aan: H. W. J. v. d. Linden, Averbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

WILDEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPENSTAAARDEN aan: G. W. v. d. Meijden, Kempenlandstraat 27, 5283 CK Boxtel.

WILDEKORDEPARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

WILDEWATERVOGELS aan: H. Kehl, Plein 1953 nr. 144, 1066 EK Rotterdam.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 23 oktober 1978

IN DIT NUMMER

	pag.
De Inca kaketoë	372
Ervaringskrabbels	374
Vogelkinderen en hun ouders	377
Over voeding gesproken	379
De voliëre van de maand	380
Exotische vogels als huisdieren? Ja of nee?	382
De valse woestijnvink	385
Theoretische kennis van de kleurkanariekeek, overbodige luxe of noodzaak?	386
Papegaaien uit het geslacht Pionus	388
Uw vraag? Ons antwoord	390
Lawaai; muziek en kweekervaringen	391
Sleutelen met kleurkanaries	392
Op bezoek bij vinkeniers/Vinkenbalade	394
Over bloemen en planten	396
Onkruiden (rode klaver)	397
Grasparkietenvaria (5)	399
De doornastrilde	400
TL-verlichting, ideaal voor de kweek	402
Niet elke bastaard is een Japanse meeuw	403
1 x 1 = 2? — Vogels vangen	404
Bonte zebra-vinken — Praktische wenken	405
Korte berichten	414

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
NBvV kalender 1979	373
NBvV Service / NBvV Boekenservice	374/375
Sluis	378
Fauna Metaalwaren	381
Bogena	384
Benny Slagers/Siem van 't Hart	387
Cédé	389
Theiling	397
Faunavit	396
Geza sept/ van Gils/Hellingman/Jan Swart/ Adgefo/Blankestijn's	398
Conditio/Rein van der Veen	399
Vogel-festival Tegelen/van Oostrom/Internationale Hobby-boekhandel	406
Vraag en aanbod	407
Fauna Metaal	409
404 insecticide	411
Beaphar Raalte	412
Orni-Mondo/Tovo	413
Conditio/R. v.d. Veen/H. van Os/Veraka/ Edelchemie/'t Kraaiennest/Animali/Telezaden	415
Witte Molen/Allesterin	416

Foto omslag en pagina 372: Inca Kaketoë, Horst Müller/Walsrode

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

Postzegel voor antwoord bijsluiten.

de inca kaketoe

(*cacatua leadbeateri*)

Van alle papegaaiaachtigen zijn de kaketoës wel de meest typerende voor Australië. De kenmerken zijn het grote formaat, de brede sterke ondersnavel en de smallere maar veel grotere en sterk gebogen bovensnavel.

Het woord kaketoe is afgeleid van een maleis woord dat „knijptang“ betekent en dat zegt wat betreft de snavel dacht ik al genoeg.

De meeste soorten kaketoës hebben een prachtige kuif die ze heel dikwijls oprichten waardoor het bijzondere van deze vogel nog eens extra wordt geaccentueerd.

Al van oudsher worden kaketoës als huisdier gehouden en hun levenslustige aard, hun grappige bewegingen en enig imitatietalent dragen tot hun populariteit bij. Toch meen ik, ten aanzien van het houden als kooivogels van deze en dergelijke andere soorten, wel een opmerking te moeten maken. Eigenlijk is het volkomen tegen hun natuurlijke behoeften om deze kaketoës als eenling te houden. Van

nature zijn het duidelijk kolonievogels die altijd in gezelschap van meerdere soortgenoten verkeren wáár ze ook mee bezig zijn. Dergelijke vogels houden accoord, maar dan niet als eenling.

De Inca kaketoe werd pas in 1830 in Nieuw Zuid Wales ontdekt. Later ook in andere delen van voornamelijk centraal Australië. Sommige auteurs vermelden dat naast de nominaatvorm er nog drie rassen of ondersoorten zijn. Forshaw gaat daaraan voorbij en geeft maar één soort aan. Dat andere auteurs tot die verschillende ondersoorten zijn gekomen, schijnt zijn oorzaak te vinden in het feit dat sommige waarnemers bij enkele exemplaren de oranje-gele band over de kuif misten. Later hebben anderen, waaronder Forshaw, vastgesteld dat dit gemis als een individuele variatie beschouwd dient te worden mede omdat deze ook niet gekoppeld blijkt te zijn aan één of enkele bepaalde gebieden. In alle woongebieden is bedoelde variatie waargenomen, zij het overigens vrij zeldzaam.

De Inca kaketoe kreeg als wetenschappelijke naam *Cacatua leadbeateri*, naar een Engels wetenschappelijk onderzoeker.

De vogels houden zich paarsgevoel of in kleine groepjes op in woestijnen en droge struikgebieden. Ze komen veel op de grond waar ze ook het merendeel van hun voedsel, dat uit knollen, wortels en allerlei zaden bestaat, vinden en overboren. Ze broeden in boomholten en de 3 tot 4 witte eieren, liggen op een laagje houtschilfers boombast, worden door beide ouders gedurende ongeveer vier weken bebroed. Meestal broedt het wijfje 's nachts en het mannetje overdag. Er is enig seksueel dimorfisme (uiterlijk verschil tussen mannetje en wijfje). Het wijfje is kleiner dan het algemeen wat betreft van kleur en zij heeft een bleekrode iris. De iris van het mannetje is donkerbruin. Het zijn uitermate sterke vogels die ook in ons klimaat zonder bezwaar in een buitenvolière gehouden kunnen worden.

Kweken met Inca kaketoës

In 1901 werden de eerste kwekresultaten met deze vogels in geïnd behaald, later elders en door meerdere uitstekende resultaten gevolgd. Het schijnen zeer goede broedvogels te zijn, maar eerherver is...

Ook in ons land worden elke weer Inca kaketoës gekweekt door de bekende dierenarts J. Doc van Leeuwen uit Wamel. Hij heeft met deze vogels een enorme ervaring. Het is alweer heel lang geleden dat hij zich deze kaketoës verschafte. Het eerste stel wat verkreeg had er niet minder acht jaar voor nodig om tot voplanting te komen. Op de eerste plaats is dus een grote dosis geduld gepaard gaande met erg veel liefde voor de vogels noodzakelijk. Het vaak komt het namelijk niet voor bepaalde vogels binnen één of twee jaar worden verkocht om ze toch niets doen?

Men dient er bij de meeste kaketoës ook rekening mee te houden

st: Cees van Berkel
r's: Vogelpark Walsrode/
st Müller

ongeveer vijf jaar duurt eer ze t volwassen zijn. Daarbij komt ook nog, maar dat geldt voor enoeg alle vogelsoorten, dat er en beide sexen een goede veridhouding dient te zijn. Al met al et dus bepaald niet gemakkelijk vergt het veel tijd om tot het enstellen van een goed koppel omen. Maar al te vaak wordt dat jeten en juist daardoor ontstaan zogenaamde „zwerfers" die eer aan een nieuwe omgeving ged zijn weer moeten verhuizen. is erg jammer dat zo iets nog ir al te vaak voorkomt.

kweekpaar Inca kaketoës van ters van Leeuwen verblijft in een envolière van ongeveer 3 x 1,50 die 2 m hoog is. Een gedeelte de vlucht is afgedekt en de achterand is dicht. De volièrre is geerd in een bosperceel en de als hebben daar alle rust. In de ht en onder het afgedekte gete is een ongeveer één meter e uitgeholde boomstam van een te houtsoort geplaatst. Daarin den de eieren gelegd, gebroed te jongen grootgebracht. Meesterkeren zij omstreeks april in dconditie. Vorig jaar, 1977, benen ze echter veel vroeger en fs op 1 maart was het eerste eigd. Gemiddeld bestaat een leguit drie eieren en ook nu weer dat het geval. Op 5 april werden wee jongen geboren; het derde s niet uitgekomen. De jongen en ongeveer drie maanden „bin-

nensnest" en worden door beide oudervogels gevoed. Ook wanneer de jongen zijn uitgevlogen, blijven de ouders nog geruime tijd voeren. Die jongen zijn wat kleiner van formaat en fletser van kleur. Dan is het ook nog moeilijk om vast te stellen wat hun geslacht is, omdat ze allen vrijwel zwarte ogen hebben. Bij sommige jonge wijfjes duurt het enkele weken, bij anderen veel langer eer de iris lichter en duidelijk roodbruin van kleur wordt.

Het is een onvoorstelbaar mooi schouwspel om oudervogels en jonge Inca kaketoës in de volièrre actief bezig te zien.

Docters van Leeuwen verstrekt aan

zijn kaketoës een goede zaadmengeling waarin ook de nodige noten en zonnepitten. Daarnaast is er altijd hun dagelijkse portie in melk gewekt brood, wat fruit en groenvoer.

Een opvallend verschijnsel noemt hij het dat zijn Inca kaketoës in droge perioden niet of erg moeilijk tot voortplanting overgaan. Zo zijn ze in 1976, toen we een langdurige warme en droge zomer hadden, totaal niet tot broeden gekomen. Vreemd wel, omdat ze in hun verspreidingsgebied juist voorkomen in droge streken. Zo ziet u maar, elke soort heeft zo zijn eigenaardigheden.

N.B.v.V. Kalender 1979

Wees er vlug bij en bestel gelijk met uw ringen weer zo'n prachtige vogelkalender.

Vastgestelde verkoopprijs f 5,00 (Bfr. 80,-).

Voor afdelingen bij 10 of méér exemplaren slechts f 3,25 per exemplaar.

ervaringskrabbels

veel kanaries kweken

Toen ik ongeveer 25 jaar geleden met het kweken van kleurkanaries begon, werd mij geleerd om WISSELBROED toe te passen. Dus één man die dan ongeveer drie poppen moest bevruchten, welke poppen elk in een eigen broedkooi waren gehuisvest. Tlkens als zo'n pop dan vier eitjes had, moest de man naar de volgende pop verhuizen. Eén man en één pop bij elkaar laten zitten zou alleen maar ellende geven. De man zou de pop niet met rust laten en als er jongen kwamen zou er van meevoeren geen sprake zijn. Hij zou eventueel de pop op het nest wel voeren, waardoor de pop dan weer te lui zou zijn om van dat nest af te komen. Dergelijke verhalen werden ons ingeprent. Het gevolg was dat we jarenlang wisselbroed toepasten omdat dat de enig zaligmakende manier was. Daar wij in onze afdeling een kweekstatistiek invoerden en elke maand elk van de 35 leden hun wel en wee over de kweek vertelden, zijn wij na ongeveer 10 jaar tot een andere conclusie gekomen. Ons bleek nu in de praktijk dat parenbroed op de vlugste en gemakkelijkste manier de meeste kanaries het levenslicht lieten zien. Dat betekent dus: Eén man en één pop gedurende het gehele kweekseizoen in één broedkooi. De meeste liefhebbers in onze omgeving passen nu parenbroed toe. Ik zal trachten in volgorde een aantal belangrijke punten te vermelden. Eerst voor hen die zonder verwarming kweken.

1: Vóór januari moeten de mannen en poppen gescheiden worden. Vergeet dat beslist niet want dit is een van de voornaamste punten. Scheiden we de vogels namelijk niet of te laat, dan hebben de meeste begin februari al een partner gevonden. In de regel hebben we meestal een andere partner op het ook zodat de uit zich zelf gedane keuze weer moet worden verbroken met alle gevolgen van dien.

2: Half maart plaatsen we de koppels bij elkaar. Niet eerder en ook niet later.

3: De broedkooien moeten voorzien zijn van zogenaamde babykooien. Een babykooi tussen twee broedkooien is voldoende. De in aan weerszijden van de babykooi geplaatste broedkooien geboren jongen kunnen dan in de babykooi worden ondergebracht en door de tralies worden ze dan door hun respectievelijke vaders gevoerd.

4: U zult merken dat de jongen na de tiende dag in hoofdzaak alleen door de man worden gevoed. De pop doet ook wel mee maar in de regel ontvangt zij dit eerst van haar man.

5: Opletten! Als de jongen 15 tot 17 dagen oud zijn wordt de pop weer broedrijp. U merkt dat omdat ze dan veel op het nest blijft of bijnestelt.

6: Constateert men dit, pak dan het nestje met de jongen en zet dit op de bodem van de broedkooi. Hang op de oude plaats een nieuw nestbakje.

7: Verstrek gelijktijdig ook nieuw nestmateriaal.

8: Bij de minste neiging tot plukken van de jongen, moeten de jongen in de babykooi worden geplaatst. Desnoods, als ze nog wat „zitterig“ zijn, met bakje en

al. Als de pop haar jongen niet plukt, kan men met verwijderen van die jongen wachten tot de pop eerste ei heeft gelegd.

9: De jongen worden door de man gevoerd. I moet men dan al wel de jongen zelf leren eten. geeft ze daartoe gelegenheid door eerst wat eivoe gekiemd zaad in de babykooi te plaatsen. Enkele da nadien geeft men ze wat kanariezaad bij.

10: Als de pop weer 4 eieren heeft gelegd, zullen jongen in de babykooi ongeveer 3½ week oud zijn.

11: De man laten voeren tot de jongen nóg een v ouder, dus 4½ week zijn. Hij mag ook door bij voeren tot de jongen van het tweede broedsel l geboren gaan worden; zeg maar één dag voor eieren uitkomen. De jongen uit de eerste ronde kur dan, mits we goed hebben gezien dat ze inmiddels aan hun voedsel kunnen komen, naar de vlucht huizen.

Deze gehele cyclus kan men drie maal herhalen; betekent dus DRIE RONDEN! Vanaf 21 juni moete met de kweek stoppen. Er mogen dan geen el meer worden gelegd c.q. mogen ze dan niet meer nieuwe periode beginnen. De dagen beginnen weer korter te worden en ook de ruiperiode i aantocht.

Mogelijk zult u denken dat deze wijze van kw geforceerd is. Ik kan u zeggen dat dit niet het gev en het geheel veel beter verloopt dan wanneer wisselbroed toepassen. Bij wisselbroed moet de namelijk ALLES zelf doen. Bovendien en ondanks ze inmiddels weer broedrijp is moet ze wachter haar jongen geheel zelfstandig zijn. Dan pas kur we namelijk bij wisselbroed de man weer enige tij haar laten. Meestal is dan de ergste drift al v voorbij waardoor zij ook het „jagen“ van de man goed kan hebben. Misschien is dit alles zelfs we oorzaak dat bij toepassing van wisselbroed de twi ronde zo vaak mislukt.

Bij parenbroed nestelt de pop, legt haar eieren, b en zeker vanaf de dag dat de jongen 10 dagen oud zorgt de man voor de rest. Bovendien kan ze wanneer ze zover is, op de juiste tijd worden bevr Bij parenbroed dus, wordt de pop veel minder be De zaken zijn in feite veel eerlijker verdeeld. Bij v vorm van kweken is, zo blijkt ons, er nog niet éé de honderd mannen die niet meevoert of het de erg lastig maakt. U ziet dus, op deze wijze kweekt meer, gemakkelijker en vlugger. Er is bovendien veel meer plezier aan te beleven. Tien of twaalf c plete en harmonieuze kanariegezinnetsjes, samen kend aan een nieuw geslacht, is rustgevend om te . De gehele broedperiode kan ongeveer verlopen volgt:

4 eieren op 1 april.

1e ronde jongen op 14 april.

4 eieren (tweede ronde) op 9 mei.

2e ronde jongen op 22 mei.

4 eieren (derde ronde) op 16 juni.

3e ronde jongen op 29 juni.

Voor degene die „warm“ kweekt, gelden in feite de de punten, alleen zijn dan de datums wat vroeger. moet dan ook de vogels vóór november scheiden; mannen en poppen voor die datum apart zetten.

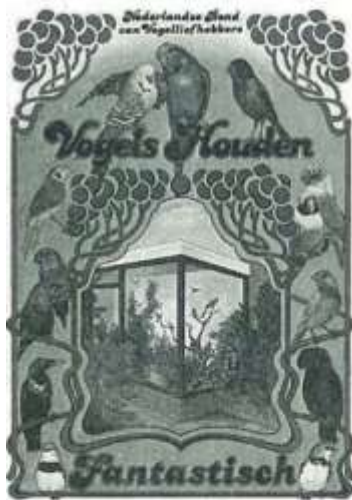
Als men de koppels in de broedkooien plaatst mo ze minstens 13 uur licht hebben, waarna we geleid aan de verlichting tot 16 uur gaan uitbreiden. De

arming moet 's nachts ongeveer 10 graden C. zijn i overdag minimaal 14 maar ideaal is 18 tot 20 graden De vochtigheidsgraad moet dan tussen 50 en 70% ggen.

ja, nog even dit, voert uw jonge vogels de eerste er dagen geen groenvoer of gekiemd zaad. Waarom et, hoop ik u later eens te vertellen. Tot dan.

NBvV-Service

Verkelijk schitterende poster in ierkleurendruk

eze unieke poster meet niet minder dan 1 meter bij 70 ntimeter.

oor de afdelingen gelden zeer speciale prijzen, te weten i ex. voor / 90,—; 10 ex. voor / 45,—, rkrijgbaar bij uw afdeling. rkoop prijs / 7,— (Bfr. 110,—) per ex.

MAALDBANDEN ONZE VOGELS

eze maken van uw maandblad een fraai boekwerk. 8,50 per stuk, bij 10 of meer / 7,50 per stuk (BFr. 135,—).

WEEKKAARTEN

en goede kweekadministratie is zonder meer een ver- te. Maak daarom gebruik van onze speciale kweek- iarten. Per 25 stuks / 5,— (B.fr. 80,—).

TERMOMETER/HYGROMETER

it is van het allergrrootste belang dat de temperatuur en i vochtigheidsgraad in uw kweekruimte juist is. Temp. i tot 20 graden C. en vochtigheidsgraad 50-70 %s. Door i doel van een thermo- en hygrometer kunt u daar oog i houden. Beide instrumenten, gemonteerd op een fraai i okje hout, kunt u op het bondsbureau verkrijgen. i v prijs is slechts / 18,75 (BFr. 290,—).

venstaande artikelen kunt u bestellen door overmaking n het verschuldigde bedrag op giro 1148324, L.n.v. B.v.v., te Bergen op Zoom, met vermelding van naam, ires, woonplaats en wat u wilt ontvangen. Voor België: i remaken op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur i r postcheks te Brussel 1, eveneens L.n.v. NBvV te i rgen op Zoom.

NBvV Boekenservice

Agapornissen en andere dwergpapegaaien, Th. Vriends	/ 24,50
Australische papegaaien en parkieten, A. Rutgers	/ 52,50
Australische prachtvinken, C. A. F. Enehjelm	/ 9,95
Australische platstaarparkieten, Dr. K. J. Immelmann	/ 19,50
Bastaardvinken, K. Speicher	/ 8,10
Bomen en struiken	/ 8,90
De voliëre, C. E. van Berkel	/ 20,—
Encyclopedie voor de vogelliefhebber, 4-delig	/ 360,—
Elseviers duivengids	/ 24,50
Exotische vogels in kleur, Chr. Walraven	/ 16,—
Geneeskrachtige en giftige planten	/ 8,90
Gids voor de vogels van Europa, A. Singer/B. Bruun	/ 19,90
Grammofoonplaatjes 33 toeren/17 cm. Lied van de Harzer	/ 9,50
Lied van de waterslager	/ 9,50
Grasparkieten mijn hobby, G. A. Radtke	/ 8,60
Grote parkietenatlas	/ 25,—
Handleiding zebra-vinkkweker, W. Beckmann	/ 24,50
Handboek voor de grasparkietliefhebber, G. A. Radtke	/ 26,50
Het grote tuinboek, F. Böhmig	/ 42,50
Hebt u ook al een papegaai, R. R. P. v. d. Mark	/ 12,75
Het vogelboek	/ 47,50
In de bossen	/ 8,90
Insecten- en vruchtenetende tropische vogels, Th. Vriends	/ 20,—
Kanariërassen, K. Speicher	/ 7,50
Kanaries, K. Speicher	/ 8,10
Kanaries houden als liefhebberij, R. R. P. v. d. Mark	/ 15,50
Kleurkanaries kweken kunt u ook, H. J. Veerkamp	/ 16,50
Kwartels en Fazanten, A. Rutgers	/ 57,50
Kweken met vogels, C. E. van Berkel	/ 40,50
Kweken met grasparkieten, W. Beckmann	/ 6,50
Onze papegaai, Chr. Walraven	/ 13,—
Papegaaien, C. A. F. Enehjelm	/ 7,80
Papegaaien en parkieten als liefhebberij, v. d. Mark	/ 13,25
Parkieten uit Australië, R. R. P. v. d. Mark	/ 15,50
Parrots of the world, J. M. Forshaw	/ 110,—
Pietpraat over kleurkanaries, J. Kulper	/ 24,50
Plantengids voor Europa, Oleg Polunim	/ 30,90
Siervogels houden kunt u ook, R. R. P. v. d. Mark	/ 39,50
Tropische vogels, H. Bechtel	/ 9,—
Tropische vogels houden kunt u ook, v. d. Mark	/ 10,75
Tropische voliërevogels in kleur 1, A. Rutgers	/ 37,50
Tropische voliërevogels in kleur 2, A. Rutgers	/ 37,50
Vogelkinderen en hun ouders, S. Hoehner	/ 9,90
Vogelpracht in natuur en voliëre, F. Robiller	/ 35,—
Vogels die vragen worden overgeslagen, J. v. Himbergen	/ 18,50
Vogelwereld van Europa in kleur, Avon/Tilford	/ 19,90
Voliërevogels in kleur, Avon/Tilford	/ 19,90
Vogels zien en leren kennen, Dr. W. Tiede	/ 14,—
Vogelziekten, H. S. Raethel	/ 8,60
Wat is dat voor een dier, Dr. IJsseling/Dr. Scheyground	/ 39,50
Waterslagers en harzers, M. van Woezik	/ 9,50
Wat bloeit langs onze wegen	/ 8,10
West-Europa's mooiste planten	/ 8,90
Weiden en akkers	/ 8,90
Wilde planten zien en leren kennen, Dr. D. Seidel	/ 14,50
Wildzangvogels, het houden van, A. Rutgers	/ 17,25
Zaadetende tropische vogels, R. R. P. v. d. Mark	/ 17,25
Zien is kennen, N. Binsbergen	/ 19,90
Zakflora voor bos en heide, G. Hüstegge	/ 27,50
Zebra-vinken, Stock/P. Kool	/ 20,75
1000 vogels in kleur, B. Campbell	/ 79,50

RAADPLEEG VOOR UITVOERIGER BESCHRIJVING DE PAGINA'S 278 EN 279 VAN DE JAARGANG 1978.

Ook andere niet genoemde boeken zijn door ons te leveren.

U KUNT BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG EN DUIDELIJKE VERMELDING VAN DE TITEL(S), UW NAAM EN ADRES, OP GIRO 1148324 t.n.v. NBvV BOEKENSERVICE TE BERGEN OP ZOOM. Per omgaande ontvangt u uw bestelling FRANCO thuis.

Foto's: Uit gelijknamig boekje;
Uitg. Thieme

18/13 mm

vogel- kinderen en hun ouders

KERKUIL

De fantastisch mooie kerkuil, die u hier ten voeten uit ziet, is een echt nachtdier. Zijn vlucht is volkomen geruisloos. Graag jaagt hij boven open terreinen op ratten, muizen en ander knaaggedierte. Broeden doet hij echter in de bewoonde wereld en als nestplaats geeft hij de voorkeur aan torenzolders, nokken van schuren, ruïnes, duivetillen, maar ook wel holle bomen. Van een eigenlijk nest is echter geen sprake; de vier tot zeven eieren liggen zonder meer op de uitgekozen plek, soms op een paar braakballen. De eieren zijn wit en elipsvormig. In jaren dat er veel muizen zijn, kunnen de legfels wel uit een dozijn eieren bestaan. Kerkuilen broeden soms al heel vroeg in het voorjaar, soms reeds in februari of maart, maar april is toch gebruikelijker. Het vrouwtje begint te broeden nadat het eerste ei is gelegd. Ze wacht twee dagen voor ze het tweede ei legt en soms zijn de perioden tussen het produceren van de eieren nog groter. Als de jongen geboren worden of beter gezegd: als ze allemaal ter wereld zijn, is er een aanmerkelijk verschil in grootte tussen het eerste en het laatste geboren jong. In tijden van voedselschaarste legt dan ook de benjamin heel vaak het loodje.

Terwijl het vrouwtje de eieren ongeveer vier en een halve week warm houdt, zorgt haar echtgenoot dat het haar aan niets ontbreekt. Voortdurend brengt hij haar „lekkere hapjes” in de vorm van schadelijk gespuis, dat wij kunnen missen als de spreekwoordelijke kiespijn.

Bij de geboorte zijn de kindertjes in een keurig wit donspakje gestoken. Dit dragen ze een dozijn dagen, waarna het wordt vervangen door een dichter, grijsachtig pyjamaatje. Echte veren krijgen ze enige weken later. De jonge kerkuilen krijgen in het begin kleine brokjes vlees toegediend, maar na een paar weken worden de stukken groter, die in hun geheel worden ingeslikt. Kerkuilen zijn erg zindelijk: zij bevullen het nest niet, want als zij zich willen ontlasten, gaan ze eerst wat opzij. Het duurt ongeveer acht en een halve week voor de jongen kunnen

vliegen, maar het duurt nog geruime tijd voor ze geheel onafhankelijk zijn en zelf prooiën kunnen slaan.

Niet zelden produceert ma kerkuil een tweede legsel. Jammer dat deze fraaie uilen in aantallen zo achteruitgaan.

KOOLMEES

Het slordige van plantedelen vervaardigde nest van een koolmees kan men op de meest uiteenlopende plaatsen aantreffen: in holle bomen, nissen, brievenbussen, pompen, lege blikjes, buizen, bloempotten, gangen van ijsvogels en oeverzwaluwen, oude lijsternesten, speelnesten van winterkoninkjes en ga zo maar door. De binnenkant van het nest is een soort „viltlaag” van haren en veertjes. Soms beginnen de koolmezen reeds in maart met nestelen, maar meestal wachten ze tot april. Er worden acht tot tien — soms wel eens meer — eitjes gelegd. Ze zijn wit, bezaaid met roodbruine stippels en vlekjes, die het dichtst open staan aan de stompe pool. Soms, zij het zelden, vindt men niet of nauwelijks gevlekte exemplaren. Zij worden alleen door het vrouwtje uitgebroed, maar de ongeveer twee weken dat zij op de eieren zit, zorgt haar gemaal voor de nodige snavelkost. De jongen zijn bij de geboorte van een beetje dons voorzien. Hun ogen gaan na ongeveer acht dagen open. Inmiddels vliegen de oude vogels af en aan met kleine rupsjes, insecten en dergelijke, zodat de kindertjes groeien als kool. Al gauw zit het kroost in de veren en als ze na een week of drie uitvliegen, lijken ze al aardig op vader en moeder. Hun pakje is echter doffer, de snavelranden zijn geel en de wangen veel minder opvallend wit. Op de foto's is duidelijk het onderscheid tussen ouder en jong te zien.

Tekst: Meindert de Jong

over voeding gesproken

foto: A. Mollinger

Vie al dertig jaar vogels houdt, heeft daarmee niet het bewijs geleverd, dat hij een specialist is op het gebied van voeding van de vogels. Integendeel, het kan best zijn, dat hij al dertig jaar lang dezelfde geweldig grote fouten maakt. Om te beginnen is het belangrijk, te weten, dat een kanarie hooguit 5 gram voedsel per dag kan opnemen. Meer kan hij niet op. We zullen er later voor moeten zorgen, dat in die 5 gram voldoende aanwezig is van alles wat die vogel nodig heeft. Wat heeft een vogel nodig? Kortweg gezegd: water, bouwstoffen en energiestoffen. We zullen deze drie eens nader bekijken.

Water, is nodig als warmteregelaar van het lichaam, als oplosmiddel voor droge stof, als transportmiddel; het is echter zelf geen voedingsmiddel. Elk zaad bevat een hoeveelheid water, tot een maximum van 17%. De weekt brood, vogelmuur, sla, anijlvie, gekiemd zaad, rozebottels en lergelijke bevatten echter veel meer water. Als de vogels hier veel van eten, krijgen ze te veel water binnen. Dat betekent, dat de vogel dit te veel aan water moet verwarmen tot 42 graden (lichaamstemperatuur),

wat extra energie kost. Het betekent ook, dat de vogel te weinig andere stoffen binnen krijgt, omdat een te groot deel van de 5 gram in beslag genomen wordt door water.

Het beste is, de vogel water te geven door middel van zaden, en verder zijn behoefte aan water aan te laten vullen naar eigen keuze door middel van het drinkwater.

Energiestoffen, zoals zetmeel, suiker en vetten. Dit zijn geen bouwstoffen, met andere woorden de vogel groeit er niet van, krijgt er geen sterke spieren, botten of veren van. De vogel krijgt er zijn energie van, dus hij loopt en vliegt, beweegt en verwarmt zich ervan.

Veel zaadmengsels bevatten een te veel aan energiestoffen en een tekort aan bouwstoffen. Het gevolg zal zijn, dat de vogels te klein zullen zijn en een te los verenpakket zullen krijgen. Zonnepitten bijvoorbeeld en raapzaad bevatten enorm veel vet.

Bouwstoffen. Hiervan vormt de vogel zijn botten, spieren, hersens, veren, enz. Als er één bouwstof te weinig in het opgenomen voedsel zit, dan zal dit een belemmering zijn voor de groei.

Belangrijke bouwstoffen zijn: eiwitten, kalk, fosfor, vitamine D3 en mangaan. Verstrek aan de vogels altijd vogelgrit, want geen enkel zaad bevat voldoende kalk om de vogels een goed beenderenstelsel te geven.

Men kan de vogel meer geven in de bewuste 5 gram, door ervoor te zorgen, dat het voedsel beter verteerd kan worden. Dit kan men bereiken door geen maaszand, schelpenzand of bouwzand te verstrekken, maar **scherpe maagkiesel**. Dit zijn kleine steentjes met scherpe puntjes. Deze steentjes blijven in de maag zitten, totdat de puntjes afgesleten zijn. Ondertussen wordt het opgenomen voedsel door die scherpe puntjes flink gekneusd, zodat het beter kan verteren. Scherpe maagkiesel kost bijna niets, maar is niet overal verkrijgbaar.

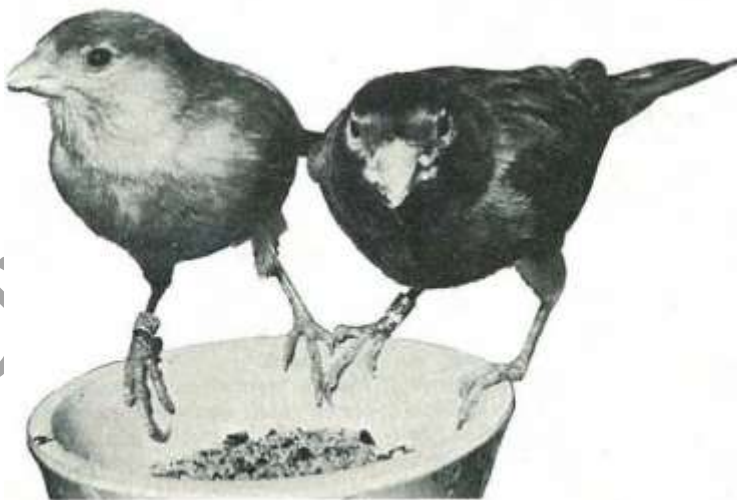
Samenvattend moeten we er dus voor zorgen, dat een vogel met het kleine beetje dat hij per dag eet, van water, energiestoffen en bouwstoffen voldoende binnen krijgt, nergens te veel en nergens te weinig van.

DIT KAN ALLEEN BEREIKT WORDEN MET EEN JUISTE SAMENSTELLING VAN HET VOEDSEL EN MET RANTSOENERING. Volle zaadbakken zijn funest: de vogel haalt eruit, wat hij het lekkerste vindt, en krijgt daardoor te veel van het ene en te weinig van het andere.

Belangrijk is ook, te bedenken, dat alle stoffen die nodig zijn voor de ontwikkeling van een gezonde sterke vogel al in het ei aanwezig moeten zijn, vóórdat het gelegd is. Daarna kan men er tot de geboorte niets meer bij doen.

Let op vitaminen

Vitaminen zijn kleine hoeveelheden

Links oranje-rood isabelpop
Rechts rood-oranje agaathans
Al voor het nestelen worden de
vogels aan het opklovoer gewend

noodzakelijke levensstoffen. Ze zijn te onderscheiden in olie-oplosbare (A, D3, E, K) en water-oplosbare (B1, B2, B6, B12, C).

De olie-oplosbare vitamines worden bij een te veel vastgehouden in de lever. Bij een regelmatig te veel kan dat afwijkingen veroorzaken (leverziekten), die bijna niet te genezen zijn.

Water-oplosbare vitamines verdwijnen bij een te veel via de uitwerpselen. Zij kunnen dus nooit te veel worden gegeven.

Vitamine A is nodig, o.a. voor het slijmvlies. Het zit alleen in dierlijk voedsel. Vandaar dat ook zaadeten-de vogels regelmatig dierlijk voedsel nodig hebben (vliegjes, mieren-eieren, e.d.)

Vitamine D3 is nodig in de kweek, niet in de rui of tijdens de rustperiode. Ook dit komt alleen voor in dierlijk voedsel.

Vitamine E regelt de hormonenproductie. Men noemt dit ook wel het bevruchtigingsvitamine.

Vitamine A, D3 en E kunnen leverziekte veroorzaken bij het te veel toedienen van caroteen (de roodmaker).

Vitamine K zorgt voor de bloedstolling. Gebrek hieraan komt bij vogels bijna nooit voor.

Vitamine B1 is nodig voor het verteren van vetten, zetmeel en suiker. Hieraan hebben de vogels vaak gebrek, vooral grondvogels zoals kwartels, toch zeker als men deze dieren te veel eieren laat leggen. Het resultaat is dan het veel voorkomen van knolpoten en zwemmers. Vitamine B2 helpt B1, mits er voldoende mangaan, fosfor en kalk in het voedsel aanwezig is.

Vitamine B6 is, samen met natrium en eiwit, absoluut onmisbaar voor de groei.

B12 is nodig voor de bloedvorming. Daar is dierlijk eiwit voor nodig. Bij een tekort ontstaan bloedarmoede en ademgebrek.

In een goed krachtvoer zitten alle vitamines die een vogel nodig heeft. Als u zelf krachtvoer maakt met beschuit en eieren, zult u de nodige vitamines moeten toevoegen. Denk erom, de olie-oplosbare vitamines niet in te grote hoeveelheden!

Uw kanarie komt niets tekort wat betreft zijn voeding, als u hem per dag 4 gram van het juiste zaadmengsel en 1 gram van een goed krachtvoer geeft, plus dagelijks vers drinkwater en regelmatig vers badwater.

de volière van de maand

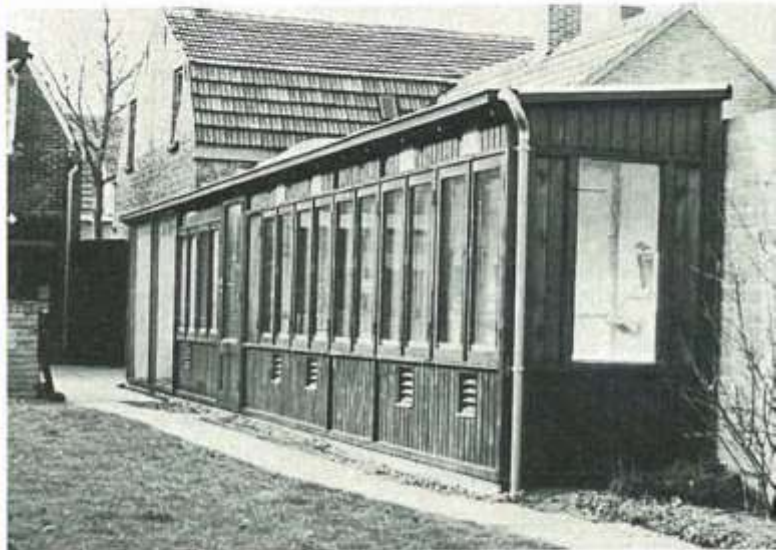

Foto 1 en 2

M. J. M. Aarts, Wilhelminastraat 51 in Dongen, is begin van dit jaar lid geworden van onze afdeling in Rijen. Hij hield al zo'n anderhalf jaar vogels en heeft ze van diverse pluimages in zijn volière gehad. De laatste tijd echter houdt hij zich bezig met het kweken van kanaries.

De volière is 12 m lang, 1,10 m die en 2,10 m hoog. De voorzijde is gemaakt van grenen kozijnen en afgewerkt met sponningdeeltjes. Het dak is eveneens van houten planken en afgedekt met drie lagen ruberoid. Het geheel staat op een gemetselde fundering, de vloer is van beton. Van deze 12 meter lang kool is de laatste 3 meter aan de voorkant open en bespannen met gaas. Dit gedeelte is dus de buitervlucht. De ruimte binnen is verdeeld in 5 vluchtjes en een halletje waar in broedkooien staan opgestekt. Daarin kweekt hij met 8 koppels. De verlichting bestaat uit 5 TL lampen en 3 15 watts lampjes als schemerverlichting. Deze lampen zijn allemaal aangesloten op een tijdklok zodat in- en uitschakelen prompt op tijd gebeurt.

Bij strenge koude worden twee elektrische straalkachels ingeschakeld zodat in het verblijf de temperatuur best redelijk blijft.

De kool is dubbelwandig en goed geïsoleerd.

Tijdens warme dagen kunnen de ramen aan de voorkant worden opengezet. Al met al een voor het kweken van kleurkanaries uitstekende geschikte ruimte.

Foto 3

De 14-jarige Geert de Natris, aan de Leenderweg 35 in Valkenswaard, is de bezitter van de fraaie volière die op foto 3 ziet afgebeeld.

Deze volière is 3.25 m lang, 1.40 m breed en 2 m hoog. Rechts op de foto ziet u het gedeelte wat tevens als nachtverblijf dienst doet. Het is van boven met hout en dakleer afgedekt en aan de voorzijde, boven het toegangsdeurtje, is een glasplaat aangebracht. De beplanting bestaat uit wat lage struikjes met enkele wat hoger opgroeiende heesters. De kwartels voelen zich best thuis tussen dat groen. Voor de rest bestaat de collectie uit kanaries en wat wildzang. Dit jaar voor het eerst heeft hij kanaries en bastaarden gekweekt.

Foto 4 en 5

Vervolgens brengen we een kort bezoekje aan J. J. T. van Dijk, Dahlenstraat 20 in Wernhout.

Op de foto ziet u zijn totale vogelverblijf. Rechts is de binnenvolière welke 4 m lang en 2.50 m breed is. Wanneer men deze ruimte binnentapt valt het oog op de 12 broedkooien. Rechts naast deze batterij zijn twee vluchtjes ingericht. Links, in de hoek van de binnenkooi, is er nog een wat kleiner vluchtje waarin zich enkele vetstofkanaries, wat wildzang, japanse meeuwtjes, rijstrogels, kwartels en diamantduifjes bevinden. Deze vogels kunnen van daaruit ook in de buitenvlucht komen. Deze vlucht meet 3 x 1.75 m en is, evenals de binnenkooi, ongeveer 2.20 m hoog. De buitenvlucht is boven afgedekt met transparante p.v.c. golfplaatjes en de achterwand is met rietmatten afgeschermd.

Buiten, tegen de binnenkooi, groeien klimrozen en druiven. Over het geheel laat een grote treurwilg zijn lange takken hangen.

Elk jaar probeert Van Dijk zo goed mogelijke zilverbruine kanaries en glosters te kweken. Dit lukt hem best aardig. Hij doet ook heel gaarne mee aan allerlei tentoonstellingen en op de interieurfoto ziet u dat er al enkele kanaries opgekooid

zitten voor de komende TT. Het geheel is opgefleurd met bloemen en planten en ziet er goed verzorgd uit. Het houden en kweken van vogels vraagt heus nog wel wat vrije tijd en dat is eigenlijk ook de bedoeling. Daarnaast weet Van Dijk zich ook nog vrij te maken voor het verenigingsleven als voorzitter van onze afdeling Zundert.

Fauna

**Fauna
Metaalwaren b.v.**

Hoofdstraat 138 a, Tel. 04167-41 14
5171 DH Kaatsheuvel

- kunststof bouw pakket, geschikt voor broedkooi, volière etc.
- 100 verschillende voorfronten o.a. tentoonstellingsfronten
- aluminium binnen- en buitenvolières
- voeder- en drinkautomaten en alle verdere benodigdheden

exotische vogels als huisdieren?

JA of NEE?

door Rob Stolk, dierenarts

V. De Nederlandse vogelhandel

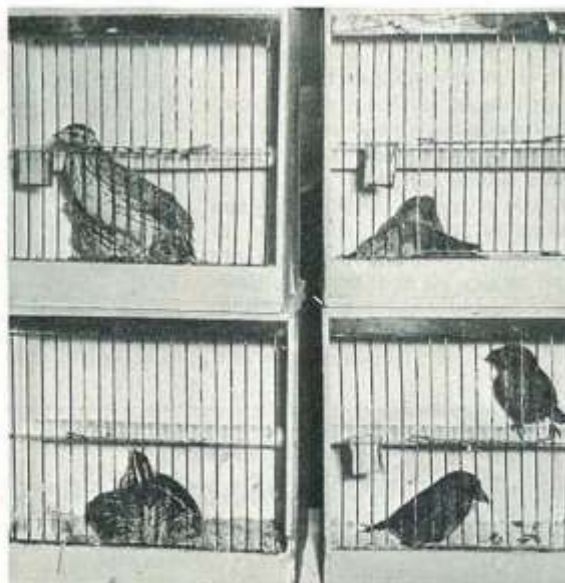
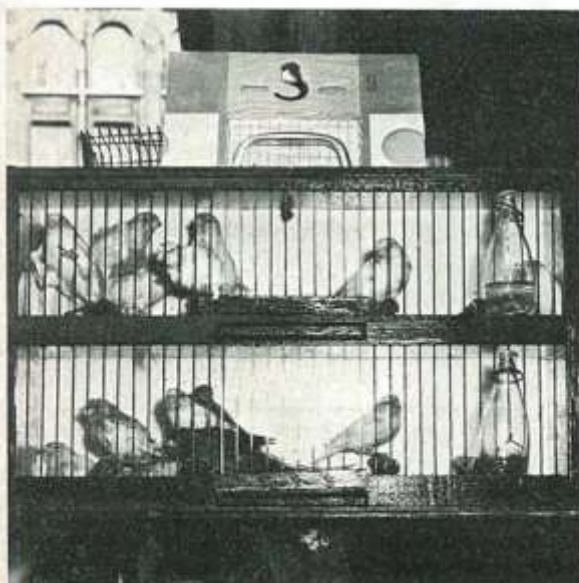
Om meer inzicht te krijgen in de vraagstelling, die steeds als hoofdtitel boven deze artikelen staat, kunnen we natuurlijk niet volstaan met het onder één noemer brengen van alle ongeveer 8700 bestaande vogelsoorten. Aan de andere kant zou het te ver voeren om al deze soorten (de ondersoorten zijn niet eens meegeteld!!) hier de revue te laten passeren en voor iedere soort apart bovengenoemde vraag te beantwoorden. Daartegenover staat weer dat voor een juiste benadering van deze problematiek dit wel nodig is. Maar u zult het mij willen vergeven dat ik dat niet kan: daarvoor zijn diepgaande studies voor iedere vogelsoort nodig en daarmee zal het levenswerk van vele mensen mee gemoeid zijn. Ik heb mij dan ook beperkt tot het verzamelen van gegevens die tot nu toe al bekend waren, en daarnaast heb ik ook door middel van een eigen onderzoek geprobeerd daaraan nog wat toe te voegen.

Hebben we in hoofdstuk II al gezien hoeveel vogels er door de Nederlandse huisgezinnen werden gehouden (het ging daarbij om enkele miljoenen vogels), nu willen we veel nauwkeuriger weten om welke soorten het daarbij gaat, welke soorten veel of weinig worden gehouden en welke soorten worden gekweekt of worden ingevoerd als wildvangexemplaren. Dit zijn namelijk allemaal gegevens die belangrijk zijn als we later zullen gaan praten over natuur- en dierenbescherming. Het zal duidelijk zijn dat soorten die nog veelvuldig in de natuur voorkomen, maar die zelden of nooit verhandeld of gehouden worden, in eerste instantie niet onze aandacht behoeven; hoewel ze verder door mij niet verder zullen worden genoemd, moeten we echter toch voorzichtig zijn: we mogen deze soorten niet zomaar verwaarlozen, omdat — zoals we later zullen zien — verschuivingen in de belangstelling van vogelhouders naar bepaalde soorten vaak optreden. Hoewel voorzichtig-

heid dus geboden is, beperken we ons primair tot de soorten die op het moment in de belangstelling staan.

Om enig inzicht in de Nederlandse situatie te krijgen heb ik in de eerste plaats alle advertenties en „Vraag en Aanbod“-rubrieken uit geplozen van het blad dat u op dit moment zit te lezen en wel van de jaargangen van 1974 en 1975; omdat dit blad met een oplage van meer dan 45.000 exemplaren het grootste is in Nederland mag redelijkerwijze worden aangenomen dat hierdoor een redelijk representatief beeld wordt verkregen van de Nederlandse vogelhandel.

In de tweede plaats heb ik aan 1 groothandelaar gevraagd om een prijslijst op te sturen, waarin duizenden soorten zijn vermeld die zij konde leveren. Slechts vijf handelaars voldeden aan dit verzoek, terwijl een zesde mij schreef niet met prijslijsten te kunnen werken vanwege de sterk wisselende samenstelling van de „exclusieve soorten“ die h

regelmatig ontving. Al deze prijslijsten waren uit 1976.

In de derde plaats heeft de KLM mij toestemming gegeven om de registratiegegevens te bestuderen die alle diertransporten betroffen, dus ook de vogeltransporten. Het gaat hierbij om alle transporten in 1975 (een langere periode bestuderen was wegens de enorme hoeveelheid werk gezien de korte tijd die mij was toegestaan niet mogelijk), die via Schiphol door de KLM werden in-, uit-, of doorgevoerd. Eerst wil ik u iets vertellen over het aantal soorten dat in 1974 en 1975 via dit blad te koop werd aangeboden en gevraagd; omdat de advertenties in dit blad en de prijslijsten alle afkomstig zijn van (groot-)handelaren zijn deze voor het gemak samen genomen. Alle bestaande vogelsoorten worden ondergebracht in 26 ordes (\pm 8700 soorten¹⁾).

Uit tabel 3 blijkt dat van tenminste 368 (onder-)soorten met zekerheid is vastgesteld dat zij via advertenties („Adv.“), via de „Vraag en Aanbod“-rubrieken („A“) of via prijslijsten („P“) te koop werden aangeboden, of via de „Vraag en Aanbod“-rubrieken te koop werden gevraagd („V“)²⁾. Deze 368 (onder-)soorten zijn afkomstig uit 12 ordes. Tenminste 18 (onder-)soorten uit 4 ordes werden uitsluitend te koop gevraagd („UV“). Het werkelijke aantal te koop aangeboden (onder-)soorten is in werkelijkheid veel groter; in de eerste plaats onttrekt zich een groot deel van de handel aan onze waarneming doordat er maar vijf handelaren een prijslijst hebben opgestuurd en in de tweede plaats worden meerdere soorten vaak onder een verzamelnaam aangeboden (bijvoorbeeld „kolibri's, Honingvogels, Trogons“). Een vergelijkbaar onderzoek in Engeland, dat echter een periode van ruim 4 jaar bestrijkt, leverde zelfs 1013 soorten op die via het belangrijkste Engelse blad voor vogelliefhebbers (Cage and Aviary Birds) te koop werden aangeboden, terwijl er in diezelfde periode maar liefst 1506 soorten werden ingevoerd of in gevangenschap werden gehouden³⁾; hierbij zijn echter ook de soorten gerekend die bijvoorbeeld in dierentuinen werden gehouden. In ieder geval is duidelijk dat in Nederland enkele honderden soorten de belangstelling genieten van de Nederlandse vogelrouderij.

Tabel 3: Aantallen soorten en ondersoorten die te koop werden aangeboden via prijslijsten (P), advertenties (Adv) en „Vraag en Aanbod“-rubrieken (A), en de aantallen soorten en ondersoorten die via deze rubrieken te koop werden gevraagd (V) en uitsluitend te koop werden gevraagd (UV).

Orde	Adv+P	A	Adv+P+A	V	UV	Aantal soorten	
						Totaal	per orde
Passeriformes (zangvogels)	135	59	151	48	15	166	\pm 5100
Psittaciformes (papegaai-achtigen)	66	67	101	50	2	103	326
Galliformes (hoender-achtigen)	26	23	36	4	3	39	263
Columbiformes (duif-achtigen)	11	18	21	11	3	24	320
Anseriformes (eend-achtigen)	14	9	18	1	—	18	148
Piciformes (specht-achtigen)	6	—	6	1	—	6	388
Piciformes	6	—	6	1	—	6	388
Charadriiformes (o.a. kraanvogels, rallen)	5	—	5	—	—	5	334
Coraciformes (scharrelaarachtigen)	2	—	2	—	—	2	190
Trogoniformes (trogons, quetzals)	2	—	2	—	—	2	40
Phoenicopteriformes (Flamingo's)	1	—	1	—	—	1	5
Cuckliformes (koekoek-achtigen)	1	—	1	—	—	1	146
Trogliformes (Kolibri's)	1	1	1	1	—	1	321
Totaal:	270	177	345	114	23	368	7581

Uit tabel 3 blijkt verder dat er niet alleen een levendige handel bestaat via handelaren (Adv. P) maar ook tussen de particuliere vogelhouders onderling (A, V). De zangvogels en papegaai-achtigen zijn duidelijk het beste vertegenwoordigd in de Nederlandse vogelhandel, tenminste wat het aantal soorten en ondersoorten betreft; daarna komen de hoenderachtigen, de duifachtigen en de eendachtigen. Uit het feit dat alleen soorten die van deze ordes afkomstig zijn door particuliere vogelhouders worden aangeboden, kan worden afgeleid dat vrijwel alleen soorten van deze ordes gekweekt worden of kunnen worden. Verder valt op dat het aantal soorten papegaai-achtigen dat werd aangeboden of gevraagd erg groot is in verhouding tot het aantal soorten dat deze orde telt (ruim 30%). Tot zover een overzicht over het aantal soorten vogels dat in Nederland wordt verhandeld. Welke soorten het betreft, dat wordt later besproken. In het volgende artikel zal nader worden ingegaan op de registratiegegevens van de KLM.

Literatuur:

- 1) Grimek B. Het leven der dieren; encyclopedie van het dierenrijk. Utrecht, enz.: Het Spectrum N.V., 1969. 13 delen. Deel VII, VIII, IX.
- 2) Smit, C. P. J., R. J. Sterk, H. C. Walvoort. Exotische dieren, huisdieren ja of nee?; een oriëntatie. Utrecht: faculteit diergeneeskunde, 1977.
- 3) Inskipp, T. D. All heaven in a rage; a study into the importation of birds into the United Kingdom. Royal Society for the Protection of Birds.

prriet

ik kies voor Bogena

Zo'n gezellige prietprater. Een gevleugeld vriendje van grote en kleine mensen. Daar zorg je goed voor omdat die vrolijke flierefluiter afhankelijk van je is. Dus kies je voor Bogena. Want Bogena maakt méér dan een smakelijke en gezonde maaltijd voor vogels van iedere pluimage. Bogena maakt al meer dan 40 jaar alles wat zorgzame dierenvrienden voor hun vogels nodig hebben. Geneesmiddelen. Verzorgingsmiddelen. En lekker eten natuurlijk. Gezond en voedzaam. Daar zit alles in om vogels fit en vrolijk te houden. Kwekers en kenners kiezen al jaren voor Bogena. Voor het welzijn van hun dieren. Daar heeft uw gezellige prietprater toch ook recht op.

En dat alle goede dingen van Bogena alleen bij de dierenspecialzaak te krijgen zijn zegt eigenlijk al genoeg. Dáár hebben ze hart voor uw huisdier.

En veel goede raad . . .

Wip er 'ns binnen en haal zo'n gratis informatiefolder over het lief en leed van katten, honden, knaagdieren, vogels en duiven.

 bogena

Bogena b.v., Sluisweg 2, Waalwijk
telefoon 04160-36992

Bogena heeft alles
wat goed is voor uw huisdieren.
haal 't bij de dierenspecialzaak

Foto en tekst: Petr. Podpera, Praag,
Tsjecho-Slowakije
Vertaling/bewerking: M. Lejeune

de vale woestijnvink

Vale woestijnvinken, *Rhodopechys obsoleta*, die veel op de gewone woestijnvink lijken, komen verspreid voor van Palestina door Midden-Azië tot in China. Zij geven de voorkeur aan laag gelegen gebieden boven bergstreken en men kan deze vogeltjes geregeld aantreffen langs de oevers van rivieren en beken, maar ook in tuinen en stadsparken. In de broedtijd hebben zowel de mannetjes als de vrouwtjes een zwarte snavel, die er buiten hoornkleurig bruin is. De mannetjes onderscheiden zich van de vrouwtjes door een levendiger vleugeltekening en een zwarte teugel, die echter alleen in de paartijd deze kleur heeft. Zij nestelen in struiken en de grote nesten zijn veelal erg opvallend geplaatst; niet zelden worden droge struiken als nestplaats gekozen.

Het legsel bestaat uit vijf tot zes grijsachtige tot lichtblauwe eieren, die schaars bezet zijn met donkere puntjes. In de broedtijd leven de vogels paarsgewijs, maar toch treft men soms in één struik meerdere koppels aan. Buiten de broedtijd kan men kleine groepjes aantreffen,

die zich op de grond of in laag struikgewas ophouden. Het liefst eten ze de zaden van de reuzendistel, die door de inheemsen „dromedarisdistel“ wordt genoemd. Vale woestijnvinken zijn gedeeltelijk trekvogels, hoewel een aantal in de broedgebieden overwintert. De Midden-aziatische populaties overwinteren in Zuid-Iran en op het Arabisch schiereiland.

In gevangenschap zijn deze aardige vogeltjes uiterst bescheiden en rustig. Zij eten alle beschikbare zaden, maar geven niettemin de voorkeur aan oliehoudende, zoals bijvoorbeeld zonnepitten. In gevangenschap zijn de seksen nauwelijks van elkaar te onderscheiden, daar zij op een gegeven moment niet meer regelmatig ruien en dan sterk op elkaar lijken.

kweekervaringen met de vale woestijnvink

door W. van Wel

De Vale Woestijnvink wordt ook wel „Lichtenstein Woestijnvink“ genoemd en persoonlijk vind ik die naam wel beter klinken.

Door een toeval kwam ik in het bezit van twee koppels Vale woestijnvinken. Het zijn overwegend bruine vogels met zwart-wit getekende vleugels en een opvallende paarse vlek op de achtereivleugels. Zij zijn ongeveer zo groot als een mus en lijken in hun gedragingen veel op goudvinken. Volgens Elseviers Gids van de Europese vogels

gelijkt de zang op die van een zanglijster, maar de weinige keren, dat ik hun zang heb gehoord, deed het me meer denken aan een combinatie van groenling en kneuter. De man onderscheidt zich van de pop door een zwarte teugel. Ook de vleugeltekening is wat feller van kleur.

Een koppel heb ik half januari apart gezet binnenshuis in een verwarmde ruimte van een meter breed, een meter diep en twee meter hoog. Deze zelfde volières gebruik ik om

binnenshuis groenlingen te kweken. Ondanks het vroeger tijdstip waren de vogels na drie weken al aan het nestelen. Na enkele dagen was het nest gereed en na een week werd het eerste eitje gelegd van een totaal van zes.

Tot mijn verbazing bleek na vier dagen, dat alle zes eitjes bevrucht waren. Helaas kwam er na dertien dagen slechts één jong uit, de anderen zaten geheel volgroeid dood in het ei. Waarschijnlijk is dit te wijten aan een verkeerde luchtvochtigheid en/of een gebrek aan zuurstof.

Omdat ik niet wist of deze woestijnvinken goed voerden heb ik het jong onder een kanariepop gelegd, maar omdat dit geen succes bleek heb ik het jong wederom verlegd nu onder

een bruine groenlingpop, die ondanks het vroege tijdstip ook al zat te broeden. (wellicht te danken aan het feit, dat ze binnenshuis en warm heeft overwinterd). Naast het normale voer, dat ik in de broedtijd verstrek (wildzangmengeling, zonnepitten en Cédè) nam deze groenlingpop ook wel wat meelwormen op, zodat het jong ook wat dierlijk voedsel binnenkreeg. Of dit van belang is geweest weet ik niet, omdat mij niet bekend is of woestijnvinken in de natuur ook dierlijk voedsel tot zich nemen. Al met al groeide het jong voorspoedig op en na zes dagen kon ik het ringen. Veertien dagen later vloog het jong uit en aan het masker rond de snavel was te zien, dat het een mannetje was. De rui is voorspoedig verlopen

en de vogel vliegt nu kerngezond rond. Hij eet voornamelijk wildzangzaad en eivoer, zonnepitten er meelwormen worden niet opgenomen. Van hetzelfde koppel heb ik daarna nog twee nesten van zes bevruchte eitjes gehad, maar jammer genoeg zijn ook hiervan maar twee jongen uitgekomen, de rest zat ook weer dood in het ei. Ook deze jongen, een mannetje en een popje zijn grootgebracht door een groenlingpop, nu zonder meelwormen, maar wel met zo nu en dan een takje bladluis.

Rest mij nog te vermelden, dat ik het andere koppel in de buiten-vollère heb gelaten, zodra het weer dit toeliet. Deze vogels zijn echter kort na elkaar gestorven, waarschijnlijk aan darmstoornis.

theoretische kennis van de kleurkanariekeek overbodige luxe of noodzaak?

het gedrag van de geslachtsgebonden verervende resessieve factoren 1 Hendrik K

In het decembernummer van jaargang '77 is reeds aangegeven dat we bij deze groep factoren een uitzondering aantreffen op de, in deze serie bij herhaling aangegeven, stelling dat een kanarie iedere factor dubbel bezit. De uitzondering heeft in deze groep dan betrekking op de erfelijke factoren van de popkanarie; voor zover ze dus de eigenschap hebben geslachtsgebonden te vererven.

Nemen we als voorbeeld de factoren die samen de pigmentkleur groen vormen, dan bezit de man deze dubbel maar de pop heeft deze factoren slechts in enkele vorm. Het bijbehorende stel is populair gezegd, afwezig. De gevolgen van deze uitzondering zijn voor de kleurkanariekeeker interessant te noemen daar het met deze kennis in bepaalde gevallen mogelijk is om van de jonge vogels in het nest reeds te kunnen zeggen of het een man danwel een pop is.

Voordat dit met enige voorbeelden zal worden aangetoond, volgt hier eerst even een opsomming van alle resessieve factoren die geslachtsgebonden vererven:

- alle factoren die samen de pigmentkleur groen, bruin, agaat of isabel veroorzaken,
- de pastelfactor,
- de ivoorfactor,
- de mozaïefactor,
- de satinetfactor.

Een man-kanarie bezit dus al deze factoren dubbel, waarbij we er wel op bedacht moeten zijn dat deze factoren zowel als wildvorm of als mutant aanwezig kunnen zijn. Doordat de mutant zich resessief gedraagt, weten we nu ook dat de werking van de factor uitsluitend in het uiterlijk van de vogel zichtbaar zal zijn als deze in dubbele vorm aanwezig is.

Een pastel-man bezit dus dubbel de mutant van de pastelfactor; een man split pastel bezit dus zowel de wildvorm als de mutant.

Een pop-kanarie bezit de genoemde factoren in enkele vorm.

Weer uitgaande van bovenstaande kan een pop deze factoren dus alleen als wildvorm of alleen als mutant bezitten.

Bezit nu een pop alleen de mutant dan is de werking hiervan direct in het uiterlijk zichtbaar. Een pastel-

pop bezit dus enkel de mutant van deze factor. Een „niet-pastel" pop bezit de wildvorm van deze factoren in enkele vorm.

Ongetwijfeld zal een beginnende kleurkanariekeeker een en ander nog zeer gecompliceerd vinden. Herlezen van deze serie is dan ook wel nodig om een inzicht te krijgen in deze materie maar in de praktijk komt dit alles hier op neer:

EEN POP-KANARIE KAN NOOIT PASTEL, IVOOR, MOZAIEK, of SATINET VERERVEND ZIJN...

Helaas worden maar al te vaak dergelijke poppen te koop aangeboden, waardoor vooral beginnende liefhebbers in het bezit komen van kweekmateriaal waarmee valse verwachtingen worden gewekt.

Daarnaast kan een pop nooit verervend zijn voor een kleur, die zij in haar uiterlijk niet laat zien. Onder kleur verstaan we dan de pigmentkleur en niet de bijkleur. Een groene pop kan nooit bruin, agaat of isabel verervend zijn.

Doordat we nu weten dat een popkanarie de geslachtsgebonden eigenschappen enkel bezit kunner

we zoals gezegd in bepaalde gevallen aangeven wat het geslacht van de jongen in het nest zal zijn. Om dit nader toe te lichten is het misschien nuttig eerst nog eens een samenvatting te geven van hetgeen tot dus ver in deze serie is behandeld:

1. Ieder jong ontvangt van beide ouders z'n erfelijke eigenschappen. De ene helft krijgt het van z'n vader,

kan vererven, agaat kan geen bruin vererven, bruin kan geen agaat vererven, beiden kunnen ook geen groen vererven. Een groene kanarie, dus in het bezit van de sterkste kleur kan wel de onderliggende zwakkere kleuren vererven. Nemen we nu als voorbeeld een isabel man en kruisen deze met een agaat pop, dan zien we het volgende:

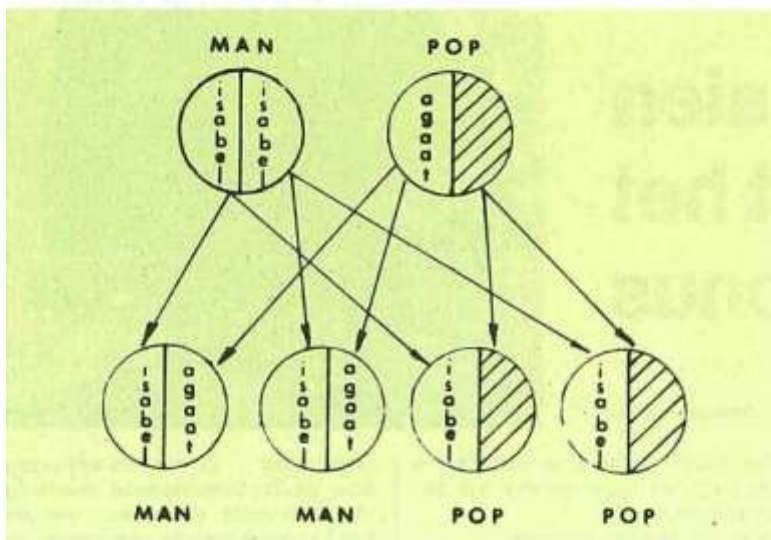
anders; het jong krijgt van z'n vader de aanleg voor isabel maar van z'n moeder krijgt het dat deel van de eigenschappen dat eigenlijk, populair gezegd ontbreekt of anders gezegd niet werkzaam is. We hebben nu een jong gekregen dat slechts in enkelvoud erfelijke factoren heeft ontvangen. Dit is dus een pop, die uiterlijk isabel is.

In het kort komt het dus hier op neer: bezit een mankanarie in dubbele vorm de aanleg voor een kleur die zwakker is dan de kleur van de pop dan zullen in de volgende generatie alle jonge mannen de kleur van hun moeder hebben terwijl alle jonge poppen de kleur van hun vader krijgen. Hetzelfde geldt ook voor de overige factoren; een ivoor man maal „niet-ivoor“ pop of een pastel man maal niet pastel pop, een mozaiek man maal een niet mozaiek pop en een satinet man maal een niet satinet pop.

Doordat de kleurkanariesport een enorme vlucht heeft genomen, komt het tegenwoordig haast niet meer voor dat een man-kanarie een klassieke kleur in z'n uiterlijk laat zien die tot stand komt door het dubbel bezitten van deze factoren. Dergelijke mannen noemen we homozygoot, wat betekent dat zij uitsluitend hun uiterlijke kleur kunnen vererven.

Tegenwoordig blijken de meeste mankanaries wel een factor te kunnen vererven die in het uiterlijk niet zichtbaar is. Dergelijke mannen noemen we heterozygoot, wat betekent dat zij niet zuiver verervend zijn voor wat betreft hun uiterlijke kleur maar meer mogelijkheden in zich verbergen.

Wat hiervan de gevolgen zijn voor de geslachtsgebonden eigenschappen zal in het volgende artikel ter sprake komen.

De andere helft van z'n moeder. Welk deel van het oorspronkelijke dubbele bezit aan factoren bij de ouders overgaat naar het jong is nooit met zekerheid te zeggen, vandaar dat we een zg. kansberekening maken van de mogelijkheden.

2. binnen de klassieke kleuren kennen we de „Dominantie-regel“. Deze regel geeft aan op welke „sterkte“ de vier pigmentkleuren vererven. Groen is de sterkste kleur, daarna komen bruin en agaat en als zwakste kleur isabel. Dit houdt in dat een isabel geen hogere kleur

kan vererven, agaat kan geen bruin vererven, bruin kan geen agaat vererven, beiden kunnen ook geen groen vererven. Een groene kanarie, dus in het bezit van de sterkste kleur kan wel de onderliggende zwakkere kleuren vererven. Nemen we nu als voorbeeld een isabel man en kruisen deze met een agaat pop, dan zien we het volgende: De man bezit een zwakkere kleur dan de pop. De jongen krijgen van beide ouders de helft van hun erfelijke eigenschappen, dit kan dan zijn, van de man de aanleg voor isabel en van de pop de aanleg voor agaat. We krijgen dan een combinatie van isabel en agaat. Deze laatste is een sterkere kleur dan isabel. Ook zien we dat het jong in het bezit komt van dubbele eigenschappen. Dit is dan ook een man, die uiterlijk agaat is maar de mogelijkheid bezit om isabel te vererven. Maar het kan ultraard ook

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten -
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

's-Zondags van 10 tot 14 uur
geopend.

VOGELHANDEL „BENNY SLAGERS“
DORPSSTRAAT 79 - ENTER (Ov.)
TELEFOON 05478-1682

**vogelimport
en bloemisterij
SIEM VAN 'T HART**

Kralingseweg 443b, Rotterdam
(Grens Capelle a/d IJssel)
Telefoon 010-12 75 11

- **Regelmatig in voorraad:**
Vrucht- en insectetende vogels, zoals:
Tangara's, Beo's, Quetzals, Toekans,
Nachtgalen, Vliegenvangers, etc.
- **Vanaf heden ook verkrijgbaar:**
Alle soorten tropische vogels uit
verscheidene delen van Afrika en Zuid-Amerika.

Verkoop aan particulieren en winkeliers.
Geen verzending van vogels en prijslijsten.

Tekst: Dr. Joh. Engels
Foto's: Horst Müller

papegaaien uit het geslacht Pionus

A: *Pionus fuscus*

Naast de welbekende ara's en de amazonepapegaaien komen in de (sub)tropische gebieden van Zuid- en Midden-Amerika nog andere soorten papegaaien voor, die bij de rechtgeaarde liefhebber een enorme interesse opwekken. En nochtans zijn de acht papegaaiensoorten uit het geslacht Pionus vrij onbekend. In Engeland spreekt men over de „red-vented parrots”, een bijna onvertaalbare uitdrukking. Dit begrip werd afgeleid van het unieke kenmerk, eigen aan alle Pionus-soorten, namelijk de rode onderstaart. Een Zuidamerikaanse papegaai van zo'n 30 cm groot, met het voorkomen van een amazonepapegaai en met een rode onderstaart is zeker een Pionus-soort!! Nederlandse vertalingen, die men wel eens leest, zijn „roodstulpapegaaien” (en in het Duits dan: „Rotsteisspapegaaien”) of „roodbuikpapegaaien”. De eerste vertaling zit duidelijk verkeerd (een stuit is geen onderstaart!); het tweede begrip zit iets beter, alhoewel het eigenlijk om een rode „onder”-buik gaat!! Pionus-soorten worden ook wel eens aangeduid als „dwergamazones”. Hun grootte is echter vergelijkbaar met die van de kleinere soorten uit het aanverwante geslacht Amazona. In het Frans spreekt men over, les pionnes, een duidelijke vertaling van de wetenschappelijke naam Pionus.

Het lijstje van de 8 soorten ziet er als volgt uit (naar gelang het verspreidingsgebied):

Zuid- en Midden-Amerika
de blauwkoppapegaai (*Pionus menstruus*; 28 cm)

Zuid-Amerika
de bronsvleugelpapegaai (*Pionus chalcopterus*; 29 cm)
de Maximiliaan's papegaai (*Pionus Maximiliani*; 29 cm)
de roodsnelvelpapegaai (*Pionus sordidus*; 28 cm)
de violette papegaai (*Pionus fuscus*; 26 cm)
de pruimekoppapegaai (*Pionus tumultuosus*; 29 cm)
de grijskoppapegaai (*Pionus seniloides*; 30 cm)

Midden-Amerika
de witkoppapegaai (*Pionus senilis*; 24 cm)

De meest voorkomende soort (met het grootste verspreidingsgebied trouwens) is de blauwkoppapegaai (ook zwartoogpapegaai genoemd). De andere soorten worden weinig of niet gehouden. Alle soorten zijn verre van zeldzaam in de vrije natuur, maar er bestaat doodeenvoudig weinig interesse voor. Ze worden beschouwd als „mislukte” amazones, want ze leren nooit praten!? Soms wil er wel eens één enkele, een paar geluiden leren nabootsen, maar verder brengen ze het nooit. Vandaar de geringe be-

langstelling... Ze worden wel graag door de Zuidamerikaanse bevolking als kooivogels gehouden; met de hand grootgebrachte nestjongen tonen namelijk een grote afhankelijkheid voor hun „pleegouder”! En ze hebben nooit dat geniepige karakter van, bijvoorbeeld sommige Amazone-soorten of een grijze roodstaartpapegaai (*Psittacus erithacus*). Overigens zijn ze door dit nestroven, uit de dichtstbevolkte gebieden bijna geheel verdwenen. In minder drukke streken komen ze gelukkig nog in redelijke aantallen voor, er geen enkele soort wordt door het onmiddellijke gevaar van een totale uitroeiing bedreigd. Een gelukkig gegeven in een tijd waar onrustwekkende berichten over uitstervende vogelsoorten steeds maar toenemen!!

Het mag dan waar zijn, wat o.a. C. Af Enehjelm schrijft, namelijk: „Mits tam, kunnen roodbuikpapegaaien heel aangename kooivogels zijn. Ze zijn levendig en krijser zelden. Praten leren ze evenwel nauwelijks”; toch zullen ze als volièrevogels pas goed tot hun recht komen. En als ze dan al eer ietsje tam zijn, dan kan dit alleer maar een voordeel zijn! In de volièere mag „ze krijser zelden” echter vergeten worden. Elke morgen er elke avond wordt de overgang dag-nacht begeleid met gezamenlijke

B: *Pionus senilis*

schreeuwconcerten, die vooral in woonbuurten en -wijken, hinderlijk moeten zijn.

Pionus-soorten hebben wel een krachtige vlucht, een volière kan dan ook niet veel kleiner zijn dan zo'n 4 x 1,5 m² x 2 m. In zo'n ruimte, komen ook de kleuren van de open gespreide staart en van de onderzijde der vleugels van sommige soorten, o.a. van bronsvleugelpapegaaien, beter tot hun recht.

Pionus-sen zijn geen echt verwoede vragers, zeker niet als ze voortdurend verse takken ter bevrediging van hun beetje knaagdrift, ter beschikking hebben. Ook in een zwaar geplante volière zal die beplanting het wel redden. Er wordt wel wat afgeknaagd, maar als het struik-

gewas in 't voorjaar wat tijd krijgt om op te schieten, zal het zeker standhouden.

Nu we het toch over een beplante volière hebben, kunnen we beter dadelijk iets vertellen over de voeding van Pionus-sen. Een papegaaië zaadmengsel zoals opgegeven door Ir. J. P. Holsheimer in „De Voeding van Vogels” eten ze graag. De grote en kleine zaadsoorten worden wel het best afzonderlijk gegeven. Zou men beide samenvoegen, dan zullen de kleinere zaden onder de doppen van de grotere zaadsoorten zakken, en voor de vogels onvindbaar blijven. Beide mengsels zien er dan a.v. uit: 10% mais, 5% grondnoten (apenoten) en 20% zonnebloem-

zaad; en verder: 10% boekweit, 10% kanariezaad, 10% padi, 10% tarwe, 5% gerst, 5% haver, 5% sorghum (negerkoren), 5% millet en 5% hennep. Mais hebben ze wel liever voorgeweekt of zacht gekookt. Naast deze basismengsels eten Pionus-soorten nog allerlei ander voer, zoals: zacht- en/of krachtvoer voor papegaaien, trosgierst, cedernootjes, sepiaschelpen, een mineralen-, steentjes- en gritmengsel, brood (al of niet geweekt) en grote hoeveelheden groenvoer, bessen, vruchten en zachte twijgen. Onder de papegaaien eten roodbuikpapegaaien zeker de grootste hoeveelheden „niet-zaadvoer”. Als groenvoer nemen ze een uitgebreide keuze aan: witloof, sla, allerlei soorten kool, allerhande onkruiden, o.a. paardebloem, muurkruid, allerhande graszaden, enz.

Als vruchten en groenten nemen ze: appels, peren, druiven, sinaasappelen, bananen, kersen, wortelen, komkommers, tomaten, mangos, papayas (boommeloenen), enz. Alleen wilde bessen eten ze graag, o.a. lijster-, cotoneaster-, liguster- en hulstbessen, rozebottels, aalbessen, enz. Ze verbruiken ook erg veel knoppen, bladstengels en bladeren zelfs van allerlei (fruit)bomen, o.a. kerse-, appel-, pruime- en peribomen), wilgen, elzen, berken enz. Natuurlijk zal niet elke vogel alles even graag eten. Papegaaien hebben een (voor vogels dan!) hoog ontwikkelde smaak, en er zullen zeker individuele voorkeuren optreden. Het hierboven uitvoerig neergeschreven lijstje moet eens uitgeprobeerd worden... Sommige roodbuikpapegaaien blijken o.a. ook verlekkerd te zijn op gekookt mager vlees-aan-'t-been... wel iets ongewoons voor papegaaien!!

CéDé

eivoeders

uw vraag | ons antwoord

Vraag:

Onlangs ben ik in het bezit gekomen van: **STANDAARD NEOPHEMA'S**. Het is zeer interessant en leerrijk, maar wat mij sterk verbaasde is de afmeting van de bourkeparkiet: 23-25 cm.

Wat ik nu graag zou weten is of dit een afmeting is van werkelijk bestaande vogels of dat het gaat om één waar naar gestreefd moet worden. Zulke grote bourke heb ik in elk geval nog nooit gezien.

Verder zou ik graag weten in hoeverre die rode serie al bestaat m.a.w. die rode omrandingen, gaat het hier om alleen de bovenste vleugeldekveren of die van de hele vleugel?

H. M. te G. in België.

Antwoord:

In antwoord op uw schrijven bericht ik u dat de aangegeven afmeting in de Standaard van de Bourkeparkiet van 23-25 cm, de grootte is waarnaar gestreefd moet worden. Van nature bezit de Bourke een gemiddelde lengte van 19 cm en tengevolge van veranderde levensomstandigheden zoals milieu, voeding, selectie enz., wordt deze vogelsoort steeds groter.

Neem bijvoorbeeld de grasparkiet die van nature slechts 17 cm lang is en thans doorgaans reeds 20-22 cm lang is. Een zelfde ontwikkeling gaat de Bourkeparkiet tegemoet.

Dat de gestelde afmetingen van de Bourkeparkiet in feite een normaal haalbare zaak is bevreemdt mij niet, aangezien ik zelf mannelijke exemplaren bezit die aan de gestelde eis voldoen. Afgelopen tentoonstellingsseizoen werd ik met overjarige eigenkweek Bourken landskampioen van de NBvV Parkieten-specialclub. Door steeds de grootste vogels aan elkaar te paren (selectieve kweek) kan men het gestelde doel bereiken. De poppen kunnen naar mijn mening de gestelde lengte niet halen, althans dat is mij nog niet gelukt.

Voor wat betreft de roodserie kan ik u berichten dat deze steeds meer ingezonden worden op de grotere

tentoonstellingen. De rode ondergrond van de golftekening moet in alle vleugeldekveren aanwezig zijn. Ik weet niet wat u met de bovenste vleugeldekveren bedoelt. Wij spreken van kleine, middelste en grote vleugeldekveren. Ik neem aan dat u met „bovenste” de vleugeldekveertjes bedoelt die zich bevinden in de omgeving van de vleugelbochten (schouders). Bij ons zijn dat de kleine vleugeldekveertjes.

Vraag:

Tijdens een van onze laatste vergaderingen kwam er een vraag aan de orde over de vererving van grote parkieten.

Het ging speciaal over valkparkieten. De kern van de vraag luidde: Welke kleuren kan men het beste tegen elkaar zetten om een zo gunstig mogelijk resultaat te verkrijgen. b.v. Men kweekt met wit en zal dan als regel wit x split gebruiken.

Moet nu de man of de pop split zijn?

Het zelfde werd gevraagd over geparelde en bonte valkparkieten.

Wat zijn de uitkomsten bij de jonge vogels bij gebruik van kleur maal split?

Antwoord:

In antwoord op uw schrijven bericht ik u dat onderstaande kleurslagen van de Valkparkiet **Geslachtsgebonden vererven**:

- ino (foutief is de benaming wi en geel omdat deze vogels meer kleurig zijn, zie geel in kuif en masker met oranje wangvlek),
- gepareld,
- isabel of cinnamon.

De geslachtsgebonden vererving van deze kleurslagen houdt in, dat normaal grijs uitzierende poppen **nimmer** split kunnen zijn voor de betreffende factor of eigenschap.

Wilt u al direct in de eerste generatie resultaat zien, dan zult u altijd een ino of geparelde of isabel **ma** aen een normale grijze pop moeten paren. Alle jonge poppen die hieruit geboren worden zullen de gewenste eigenschap **tonen**, terwijl de mannelijke alle grijs zijn doch **zeker** split voor de ingeschakelde gemuteerde eigenschap. U bezit dus nu splitmanne en ino, of geparelde of isabelpoppe waarmee we nu kunnen verder kweken.

Als voorbeeld geven we de paring van een split ino man x een inpop.

Hieruit verkrijgt u theoretisch:
mannen: 25% grijs, **zeker** split voor in

mannen: 25% ino
poppen: 25% grijs, **nimmer** split voor in

poppen: 25% ino.

Dezelfde uitslag verkrijgt u bij gebruik van de gepareelde of isabel-factor.

Bij de hier te lande voorkomende Bonte Valkparkiet ligt de vererving anders. Deze vererft recessief (terugtrekend) en hierbij hebben we dus **wel** split poppen. Het maakt dus niets uit of u een split man dan wel een split pop voor de kweek inschakelt.

Bij paring van een bonte man x grijze pop, of grijze man x bonte pop verkrijgt u 100% normaal grijs uitzierende jongen, die allen **zeker** split voor bont zijn (dus zowel mannen als poppen).

Bij paring van een split bonte valkparkiet aan een bonte (maakt dus weer niets uit of het een man of pop is) verkrijgt u theoretisch: 50% grijs, zeker split voor bont - en 50% bont.

Ook hier weer zowel jonge mannen als poppen.

Een boekwerk over de Valkparkiet met haar mutanten en de vererving daarvan is voor zover mij bekend, niet aanwezig. Bij het Bondsbureau NBvB is echter de Standaard voor de Valkparkiet verkrijgbaar, waarin u alles omtrent vererving etc. zult aantreffen. Bij de gepareelde en isabel-cinnamon staat nog vermeld dat vereringsregels niet zijn opgesteld omdat niet voldoende kweekresultaten bekend zijn. Dit is inmiddels al achterhaald, zoals u uit mijn antwoord heeft kunnen opmaken; ze vererven geslachtsgebonden.

Vraag:

In mijn binnenvolière heb ik sinds enige tijd een bonte pop en een witte man zebra-vink zitten. Nu ben ik ongeveer 2 jaar vogelliefhebber en zou dan ook graag een stam met deze vogels op willen bouwen, mijn probleem is nu dat ik niet weet hoe je dat moet doen en hoe je dat op papier moet zetten zonder al die moeilijke formules want daar begrijp ik niets van ondanks dat ik al veel boeken heb gelezen.

Mijn tweede vraag is of die bonte pop nu een bonte pop is. Ze is voortgekomen uit een beige-bruine pop en een witte man. Ze is voornamelijk wit met daarop de tekening van een bruine vleugel maar die tekening loopt niet helemaal over de vleugel. Verder loopt het op de kop en om de staart. Mijn derde vraag is: Deze pop heeft 3 weken geleden een broedsel met die witte

man „grootgebracht“. Helaas kun je niet van grootgebracht spreken want de eieren waren onbevruucht. Nu is die man voortgekomen uit 2 grijze ouders. Zou het nu ook kunnen dat de man (of de pop) onvruchtbaar is of hangt dat met andere dingen samen.

Mijn laatste vraag is: Wat voor een jongen er voort zouden kunnen komen er of u ook een standaard-formulier op kunt sturen over deze zebra-vinken, grijze zebra-vinken en oranje-kaakjes.

*Bij voorbaat hartelijk dank.
L. v. d. V. te E.*

Antwoord:

Uit je witte zebra-vinken en de bonte pop kun je zeker wel een mooie stam opbouwen, want deze combinatie wordt wel vaker toegepast. Nu wil je al vast weten, wat de uitkomst zal zijn, zonder dat ik die moeilijke formules gebruik.

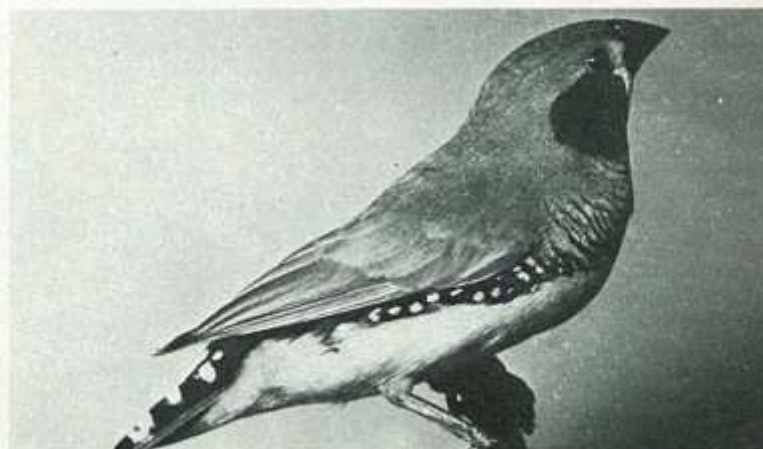
Nou Luciën, die uitkomst is niet zo gemakkelijk te voorspellen. Omdat jouw vogels volgens de erfelijkheid niet helemaal „fok-zuiver“ zijn, kunnen we van te voren moeilijk bepalen, wat voor kleur de jongen zullen hebben. Maar je mag van mij wel aannemen, dat er vast en zeker witte en bonte jongen zullen komen en ook een enkele grijze.

Als je twijfelt of jouw pop inderdaad wel een bonte vogel is, kun je dit het beste eens vragen aan iemand van jouw vereniging die verstand van zebra-vinken heeft. Hij wil je vast wel helpen.

Dat de eerste ronde van de eieren onbevruucht was, heeft niets te maken met de afstamming van de vogels. Misschien zijn de vogels nog te jong om er mee te broeden. Het kan ook zijn, dat ze nog niet in goede broedconditie zijn. Het is ook

wel mogelijk, dat de vogels nog wat beter aan elkaar moeten wennen. Het gebeurt wel vaker, dat de eerste ronde onbevruucht is, terwijl de volgende legfels wel bevrucht zijn.

Je vraagt nog naar standaardformulieren van zebra-vinken en oranje-kaakjes. Van deze laatste zijn echter nog geen standaardvragen vastgesteld. Van de zebra-vinken echter wel. Deze zijn te koop op het bondsbureau. Je kunt er ook de secretaris van je club om vragen. Ik wil echter wel proberen wat er van deze vogels in de standaard staat omschreven en waar de keurmeester in hoofdzaak op gaat letten, Welnu, deze man zal er eerst op letten, dat de zebra-vinken wel groot genoeg zijn. Het formaat moet dus goed zijn. Verder zal hij er bij de witte op letten of deze wel echt zuiver wit is. Een witte zebra-vink is namelijk nog wel eens wat „smeezelig“ op de rug. We noemen dit ook wel „aanslag“. Een bonte zebra-vink moet voor ongeveer de helft wit zijn, terwijl dit wit aan beide zijden zo gelijk mogelijk verdeeld moet zijn. Bij de grijze zebra-vink komt het vaak voor, dat de vogel op de rug niet zuiver grijs is, doch een bruine gloed in de veren heeft. Als je met je zebra-vinken naar de tentoonstelling gaat, moeten de vogels natuurlijk goed gezond zijn en ze mogen ook nergens beschadigd zijn. Ik kan het je beslist aanraden om eens met je vogels aan een tentoonstelling deel te nemen, want dan krijg je bij iedere vogel een keurbriefje en daar zet de keurmeester aantekeningen op waar je heel veel van kunt leren. Luciën, ik wens je veel succes met je zebra-vinken en ik hoop dat je er nog eens kampioen mee zult worden.

sleutelen met kleurkanaries

Tekst: Cevab
Foto's: Spijker

Met het oog op de komende C.O.M.- (Confederation Ornithologique Mondiale) tentoonstelling in Breda, lijkt het ons goed om eens uiteen te zetten op welke manier de keuring van de kleurkanaries gaat verlopen, of liever gezegd, op welke wijze de Nederlandse keurmeester en zijn buitenlandse collega, ondanks een mogelijke taal-barrière, toch gezamenlijk tot het zo juist mogelijk aangeven van de voor hen staande en te keuren keurslag komen. Om eenvormigheid over de grenzen

heen, dus internationaal, te verwezenlijken is men gekomen tot het samenstellen van een C.O.M.-sleutel. Elke kleur, iedere factor is in code aangegeven, zodat noch taal noch misverstanden verwarring kunnen zaaien indien deze sleutel correct wordt gehanteerd.

Aan de hand van letters en cijfers is elke kleurkanarie te noemen zoals het hoort en kunnen ook de respectievelijke standaard-eisen worden toegepast.

Wat die standaard-eisen betreft, de C.O.M. schrijft die (nog) niet voor. Niettemin zijn, internationaal gezien, de verschillen onderling niet zó groot en de praktijk heeft bewezen dat men goed tot een algemeen begrip van de respectievelijke ideaalvogels komt.

Het juist hanteren van de C.O.M.-sleutel bevordert de eenheid, ook wat de standaard-eisen betreft.

Om het gebruik van de C.O.M.-sleutel te verklaren, kunnen we het beste enige voorbeelden geven. Laten we uit elke hoofdgroep, zoals wij die kennen, maar eens een paar keurslagen nemen.

STAALBLAUW: De grondkleur van deze vogel is wit en in de betreffende kolom vinden we die onder **IV**. Staalblauw behoort tot de normaal gepigmenteerden en in de tweede kolom vinden we dat onder **1**. Bij de gepigmenteerden kennen we 4 series, te weten Zwart (dat is wat wij groen noemen), bruin, agaath en Isabel. Staalblauw is geen brui-

ne-, agaath- of Isabelvogel dus blijft er zwart over = **a**. Omdat het een intensieve keurslag en geen schimmelvogel is moeten we, wanneer we de vierde kolom raadplegen, ten slotte een **A** plaatsen.

De sleutel voor de **staalblauwe** kanarie luidt dan: **IV 1 a A**.

GOUDGROENIVOOROPAAL: De grondkleur van deze vogel is geel en omdat ook de ivoorfactor in deze vogel zichtbaar is plaatsen we als eerste **VI** (geelvoor zie eerste kolom). We zien ook opaal en dus zetten we vervolgens het cijfer **3** (zie tweede kolom). Groen is zwart dus het volgende teken is de kleine letter **a** (zie derde kolom). Omdat goud altijd wijst op een niet schimmelig — dus intensieve vogel, zetten we tenslotte de hoofdletter **A** (zie vierde kolom). We lezen dus voor **GOUDGROENIVOOROPAAL VI 3 a A**.

ORANJEROODAGAATTSCHIMMEL: De kolom grondkleur geeft voor ons nu rood = **III**. Agaath behoort tot de normale melaninen = **1**. Agaath zelf wordt in de volgende, de derde kolom genoemd achter **b** en in de vierde kolom vinden we niet intensief (schimmelig) achter **B**. Deze **oranjeroodagaatschimmel** geven we dus in code als volgt aan: **III 1 b B**.

ORANJEROODBRONSOPAAL-MOZAIEK: We zien dat deze vogel een rode grondkleur heeft dus in eerste kolom **III**. De opaalfactor heeft ook zijn werk gedaan en die factor is in de tweede kolom aangeduid achter het cijfer **3**. Brons

IV 1 a A

IV 1 b A

III 1 b A

s zwart en in de volgende kolom aangeduid achter de kleine letter **a**. In de eerste kolom zien we in deze vogel ook een blauwfactor en dat wordt in de vierde kolom aangeduid achter de hoofdletter **C**.

Oranjeroodbronsopaalmozaiek lezen we in code als volgt: **III 3 a C**. In de groep vetstofvogels zijn we met een codering snel klaar. Zalm is een **oranjeroodschimmel III B**. De oranjerode kanarie is een intensieve vogel en die lezen we als volgt: **III A**.

Recessief wit is **V**. Het vakje „opmerkingen” zal slechts weinig behoeven te worden gebruikt. Een voorbeeld: Citroengeel is een intensieve gele vogel met citroen- of blauwfactor. Deze laatste geeft de sleutel niet in code aan en daarom het volgende: **I A** met in bedoeld vakje de aanduiding „+blauwfactor”.

In de volgende kolom zien we in de laatste kolom nog enkele coderingen onder verdere uitleg.

Zilveragaat: IV 1 b A

Agaat: I 1 b B

Zilveragaatpastel: IV 2 b A

Agaatpastelivoor: VI 1 d A

Agaatpastelivoor: VI 2 d B

Oranjeroodbruin: III 1 c A

Oranjeroodbronsopaalmozaiek: III 3 a C

Recessief wit: VII 2 d A

Recessief wit: V B

Agaatgeelivoor: V A

Agaatgeelivoor: I 5 c A

Agaatgeelivoor: III 4 AR

Agaatgeelivoor: III 4 BR

Agaatgeelivoor: VII 2 c A

Bij deze laatste twee kleurslagen ziet u dat in één vakje ook twee codes kunnen voorkomen, in dit geval Intensief en Albino c.q. Schimmel en albino.

Om u zelf wat te bekwamen kunt u nu aan de hand van ons vraagprogramma, alle kleurslagen in deze internationale codering omzetten. Vooral als u straks wilt deelnemen aan de C.O.M.-kampioenschappen in Breda is het goed er iets van te kennen.

Op de keurlijsten die u daar ontvangt bestaat de kans dat u daarop geen Nederlandse naamsaanduiding van de vogel aantreft, doch alleen de C.O.M.-code.

Voor alle overige vogelsoorten is een dergelijke sleutel niet noodzakelijk omdat de naamgeving van deze vogels niet of nauwelijks verband houdt met het aantal factoren die de uiterlijke verschijningsvorm bepalen of in elk geval veel minder gecompliceerd zijn.

TABLEAU POUR CANARIES DE COULEUR ET CLEF C.O.M.
(Farbkanarienvorbereitung und Schlüssel der C.O.M.
Kleureinstufungstabelle mit Schlüssel von der C.O.M.)

COULEURS L'EPIDERMIS lipochrom - grondfarbe vetstof - grondkleur	CARACTERISTIQUE DES MELANINES Melanin - karakteristiek pigment - takening	SERIE serie	FACTEURS COMPLEMENTAIRES andere factoren andere factoren
I JAUNE geel geel	1 MELANINE NORMALE normaal melanin normaal melanin	4 NOIR zwart zwart	A INTENSIF intensief intensief
II ORANGE orange orange	2 MELANINE PASTEL pastel melanin pastel melanin	3 AGATHE schat schat	B NON INTENSIF niet intensief niet intensief
III ROUGE rood rood	3 MELANINE OPALE opaal melanin opaal melanin	1 BRUNE bruin bruin	C MOZAÏQUE mozaïk mozaïk
IV BLANC DOMINANT dominant wit dominant wit	4 YEUX ROUGES roze ogen roze ogen	2 ISABELLE isabel isabel	D ALBINO (a melaniques) albino (melanische) albino
V BLANC RECESSIF recessief wit recessief wit	5 PHAEO phaeo phaeo	5 ALLES-GRISES graauwgeel graauwgeel	
VI IVOIRE JAUNE elfenbein geel geelivoor	6 SATINET satinet satinet		
VII IVOIRE ROSE elfenbein rose rozeivoor			
VIII IVOIRE BLANC elfenbein wit witivoor			

CLEF C.O.M.

I - VIII	1 - 6	a - d	A - C	B - T	Remarques Bemerkungen Opmerkingen

I 1 d A

VI 3 a B

op bezoek bij vinkeniers

Al van oudsher is het vinkenieren in België maar ook wel in een bepaald deel van ons land een nationale sport. Vele duizenden zijn er vanaf het voorjaar tot eind juni elke zaterdag en zondag intensief mee bezig.

Het is overigens niet zó maar een vrijetijdsbesteding, de liefde voor de vogel in het algemeen en de vink in het bijzonder is erg groot. De vogels worden uitermate goed verzorgd en leven beslist geen gekluisterd en slecht bestaan. Als dat zo zou zijn, dacht u dan dat al die vogels zich zo blij zouden laten horen? Heeft u ooit wel eens een vogel die zich niet happy voelde luidkeels horen zingen? Vergeet dat maar, er komt geen klank uit. Het met verve voordragen van een melodius, welluidend lied gebeurt alleen wanneer ze in optimale conditie en... stemming zijn.

Vooral in ons land is het vinkenieren met een waas van geheimzinnigheid omgeven. Mede daardoor doen de wildste geruchten daarover de ronde. Vinkeniers zijn wrede specifieke dierenmishandelaars. U kent toch ook wel die verhalen over uit-

gebrande ogen en zo... Mogen wij het kort af doen, dit is de reinste onzin en stoelt nergens op. Vandaar ook dit artikel waarin we ten gunste van een minderheidsgroep op een eerlijke manier willen belichten wat die vinkensport inhoudt en betekent.

Wij hebben in al heel oude statuten van een vinkeniersclub een bepaling gelezen die eigenlijk voor zich spreekt en al direct de verhalen over blinde vinken als baarljke nonsens bestempelt. Dat artikel zegt namelijk dat het ten strengste verboden is om verminkte, beschadigde of zieke vogels in te zetten op een zangwedstrijd. Aan deze reglementering wordt zeer consequent de hand gehouden evenals aan alle andere bepalingen die ten aanzien van dergelijke wedstrijden zijn vastgesteld.

Onze huidige Vogelwet 1936 verbiedt het houden van en deelnemen aan zangwedstrijden waarbij beschermde vogels zijn betrokken. Om die rede móet in ons land alles stiekum gebeuren, er wordt gewoon niet over gepraat men doet het. En laat nu niemand denken dat door

een wettelijke bepaling dergelijk gebruiken uitgeroeid kunnen worden. Iets wat al van oudsher bij een bepaald volksdeel behoort roeit niet uit. Men gaat toch door, het is ingeworteld. Het hoort er bij, net zoals carnaval, schutterij, polsstol springen, kaatsen en noem maar om onverbreekelijk met bepaalde groepen in onze samenleving zijn verbonden. Al dergelijke gebeuren hebben bovendien een belangrijk sociale functie. Ten opzichte van de vinkensport wordt helaas aan die functie geen enkele aandacht ge-

schonken, men schijnt dat niet te tellen. De sociale voorzieningen in ons land zijn erg goed, dat staat buiten kijf. Het zijn echter allemaal materiële zaken. Er zijn daarnaast nog veel meer doodgewone en kostenloze zaken die eveneens aan een goede samenleving kunnen bijdragen en één zo'n simpele zaak is de vinkensport. Een prachtige vorm van vrijetijdsbesteding die beslist niet om wille van de illegaliteit in de belangstelling staat.

Elke vinkenier heeft gemiddeld zo'n 7 á 8 manvinken in bestand waaraan hij aan de zangwedstrijde

deelneemt. Een zangwedstrijd waarbij het gaat om de hoeveelheid volledige slagen, afgeronde specifieke melodieën, die de vogel gedurende één minuut maakt.

Elke vogel zit apart in een zangkooitje waarvan de spijlen met een linnen doekje zijn afgeschermd. Tussen twee haakjes, onder de kooitjes bevinden zich bijzonder fraaie stukjes huisvlijt. Door het helder wit linnen doekje komt ruimschoots daglicht binnen alleen de vogel ziet niet wat er zich buiten zijn kooi afspeelt. Hierdoor is hij buitengewoon rustig en, getuige zijn lied, voelt hij zich zeer op zijn gemak. Goed voedsel en schoon drinkwater is binnen bereik.

Een vinkenier die aan een zangwedstrijd wil deelnemen heeft tot 10 uur in de morgen gelegenheid zijn vogels in te zetten. Hij begeeft zich met de vogels naar de plaats van de wedstrijd en meldt zich bij het secretariaat. De plaats waar de kooien aan de stelling komen te hangen wordt door het lot bepaald. Daarbij heeft men het recht om meerdere vogels 5 nummers van plaats te doen verschillen. Dit betekent het volgende: Vinkenier A zet 2 vogels in. Voor zijn eerste vogel trekt hij plaats nummer 15 en voor zijn tweede vogel plaats

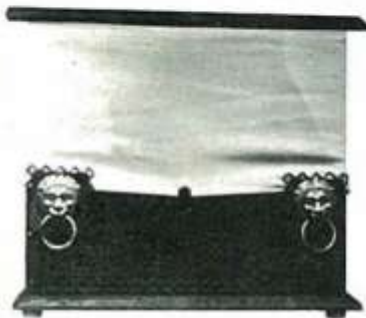

nummer 12. Omdat die tweede vogel minder dan 5 plaatsen van zijn eerste vogel zou komen, trekt hij een nieuw nummer net zo lang tot er meer dan 5 plaatsen verschil zijn. Is de plaats bepaald, dan hangt hij de kooi met zijn vogel aan de stelling. De haakjes waaraan de kooien hangen zijn op precies 50 cm afstand van elkaar aan de stelling bevestigd.

De tijd die de vinkenier nu nog heeft, benut hij met het af luisteren van andere vogels om op die manier voor zich zelf een prognose te maken. Vanzelfsprekend hebben

ook zijn eigen vogels erg veel aandacht.

Om precies 10 uur is de inschrijving gesloten en komt er beslist geen vogel meer bij. Dan beginnen de voorselecties. Enkele waarnemers beluisteren de vogels en die welke zich bezig houden met lokroepjes worden van de stelling gehaald en buiten het gehoor van de andere vogels en de vinkeniers gebracht.

Door opschuivingen worden de leeggekomen plaatsen aangevuld. Voor dat het kooitje van de stelling wordt gehaald, tikt men zachtjes tegen de onderkant van het kooitje zodat de vogel dan weet dat hij gaat verhuizen. Hij is daarop getraind en zal van dat vervoer niet schrikken. Men gaat heel voorzichtig te werk. Uiteindelijk blijven dan een aantal vogels over die aan het feitelijke concours mogen meedoen. Speciale controleurs komen precies op het vastgestelde tijdstip binnen om zeer serieus en nauwgezet hun werk te doen. Zij kennen het lied van de vink als geen ander. Iedereen trekt zich terug, alleen de controleurs, de schrijvers en de tijdwaarnemers mogen blijven. Er wordt geen woord meer gesproken, er wordt ook in de onmiddellijke omgeving van de kooien niet meer geroekt. Alles verloopt strikt volgens de regel en zeer gedisciplineerd. Alleen de vogels laten zich horen en hoe. Het is overweldigend en het doet je echt wel wat. Vogel voor vogel wordt afgeluisterd. Voor elke kooi blijft de controleur en de schrijver 1 minuut staan. Met aandacht en zeer geconcentreerd wordt geluisterd en elke goede slag wordt aangetekend. Dan klinkt de halfluisterende stem van de tijdwaarnemer „Let op” en enkele seconden later klinkt een tikje van de bel, de minuut is om. Een stapje vooruit en men staat voor de volgende kooi. Zo krijgt elke vogel zijn kans.

Men werkt met verschillende groep-

jes en iedere vogel krijgt 6 maal 1 minuut. De vogel welke in die 6 minuten totaal de meeste goede slagen heeft laten horen is kampioen. De prijzen bestaan uit bekertjes en een bloemetje voor de vrouw. De plaats waar zo'n concours wordt gehouden is gewoon bij particulieren thuis. De vrouw des huizes zorgt voor koffie met koek. Het is er ontzettend gezellig en de sfeer onderling is uitstekend. Het is een hechte vriendenkring, voortreffelijk. Vinkensport, een verguisde hobby die ondanks alle tegenwerking toch gewoon doorgaat omdat het in het leven hoort en niet meer is weg te denken. Men kan er van zeggen wat men wil, ons is het overgekomen als een brokje cultuur waarvan niets kwaads valt te zeggen. Wij zagen weinig verschil tussen vinkensport en de zangkanariesport alleen de laatste wordt beoefend met eigen kweekvogels. Welnu, onder de vinkeniers is er thans een bewustwording betreffende het kweken van vinken in ontplooiing. Het zal zeker zijn tijd moeten hebben maar we zijn er van overtuigd dat er in de nabije toekomst steeds meer eigen kweekvinken zullen worden ingezet. Daar zal het naar toe moeten en dan... willen we er helemaal geen kwaad woord meer van horen.

Redactie

VINKENBALLADE

De opgewekte vinkenslag verheugt mij steeds weer, elke dag. 's Morgens vroeg en 's avonds laat altijd is mijn vinkenman paraat. Of het mooi weer is of niet, altijd weerklinkt zijn lied. Zijn pak, dat als gegoten zit is iets heel aparts van snit. Zijn houding die is trots en fier de vinkenman is mijn plezier. Mijn liefde voor hem staat borg dat ik uitstekend voor hem zorg. Ze moet komen de eerste stond dat hij zijn voerbak ledig vond. Fris water krijgt hij iedere dag zodat hij 't nimmer smerig zag. De stokken waarop hij zit en slaapt worden regelmatig schoon geschraapt. De zandla vol met zuiver zand strooi ik met kwistige hand Met genot doe ik al dit werk en stel aan ziektekiemen paal en perk. Ik mijd de tocht en weer de luis zo voelt de vink zich bij mij thuis.

PLANTEN LEVEN MET JE MEE

Herfstbollen kopen en planten

Weet u dat er krokussen zijn die in de nazomer en in het najaar bloeien? **Crocus speciosus** is er zo een. Ook de **herfsttijloos** (*Colchicum*) is een verrassing tussen de planten, die zich eind september koesteren in de zon maar toch al herfstige tinten beginnen te krijgen. Zulke bolgewassen moet u in augustus kopen en planten. De bladontwikkeling is in het voorjaar, maar de bloemen komen al over enkele weken te voorschijn. U kunt de bloemen ook in de vensterbank bewonderen, als droogbloeiër of in pot geplant. Na de bloei moeten ze wel naar buiten verhuizen.

Onderhoudswerkjes voor langer planten-plezier:

- **bloembakken** dagelijks blijven gieten en wekelijks mesten, uitgebloeide bloemen uitknippen;
- **struikrozen:** uitgebloeide bloemen wegnippen tot op een volgroeid blad (dat heeft 5 blaadjes);
- in de siertuin **geen mest** meer strooien, de planten moeten het rustiger aan doen om goed „afgerijpt” de winter in te gaan;

Kamerplanten

Potchrysanten kunnen na de bloei in de tuin worden geplant, op een zonnig plekje willen ze misschien nog wel een keer bloeien — eerst groeien ze nog flink. Sommige planten sterven in de nazomer af, dat is hun natuur en ligt niet aan een slechte verzorging. Gun ze hun rust en geef minder water en geen mest als u ziet dat de groei eruit gaat: **Achimenes**, **Caladium**, **Sinningia** of gloxinia, **Hippeastrum** (amaryllis) — allemaal bol-, knol- en wortelstokgewassen die bij kamertemperatuur worden bewaard (in de pot met aarde). **Clivia** moet tamelijk droog worden gehouden als de groei eruit is: zo'n twee maanden later kunnen we dan een bloemstengel verwachten! Bureau Voorlichting Bloemen en Planten

Tekst: Julia Voskuil
Bureau Voorlichting bloemen en planten

Fauna vit

Sabr. Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR HUISDIEREN

3 soorten: voor papegaaien, voor zaadeters, voor insekteneters

Onkruiden

rode klaver

Trifolium pratense L.)

Een van de weinige, in het wild voorkomende planten met rode bloemen is de rode klaver.

Wie deden we als kind onze uiterste best om een „klavertje vier“ te vinden!

Klaverblaadjes bestaan uit drie aparte bladschijfjes. De Latijnse benaming *Trifolium* wijst daar al op. Een enkele keer komt het wel eens voor dat er in plaats van drie, vier blaadjes aan een stengeltje zitten. Jaar ging het bij ons zoeken dan om, want volgens oud bijgeloof zou dat de vinder geluk aanbrengen.

De Meden verbouwden de rode klaver omstreeks 700 jaar voor Christus reeds als veevoeder. Tot in de middeleeuwen bleef ze daarvoor dan ook in ons land in gebruik. De zaadjes zijn bruin van kleur en worden vaak aan graszaadmengsels toegevoegd.

Het is niet moeilijk om de zaadjes te verzamelen. De bloemen kunnen geplukt worden als zij bruin beginnen te worden.

Zo gauw ze gedroogd zijn, dorst men het zaad op een krant of een oude lap er uit en verzamelen is dan nog slechts een kleinigheid.

De meeste vogels vinden klaverzaad heerlijk.

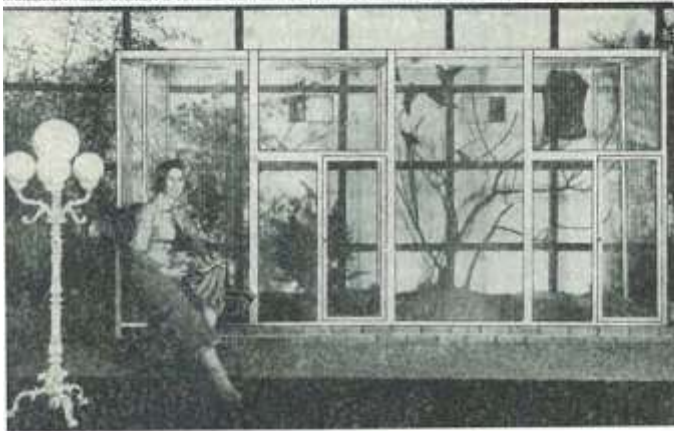
Ook de bloemen zijn van onschat-

bare waarde! U moet eens zien welk een hoeveelheid insecten er op af komen. Als u een hoekje hebt waar u wat klaver kunt zaaien, moet u dat zeker doen. En dan liefst zo dicht mogelijk bij de volière.

Als het kan er zelfs in. De vogels zitten dan al naar het volgende insect uit te kijken!

P. J. de Penning.

INKELMONTAGESYSTEMEN & VERKOOPINSTALLATIES VOOR VOGELS, KLEINE ZOOGDIËREN, REPTIELEN, VISSEN - VLEGGKOOIEN - VOLIERES - INBOUWKOOIEN - TOEBEHOOR - VERKOOPBEVORDERING

ALUMINIUM-VOLIERES
 ● geen onderhoud
 ● hygiënisch en efficiënt
 ● corrosievast en roestvrij
VLEGGKOOIEN
VOLIEREMEUBELS
"WEER EN WIND"-
VOGELHUIZEN
VOLIERETOEBEHOOR

● Door een omvangrijk leveringsprogramma: montagesystemen volgens DIN- en fabrieksnorm in standaard- en speciaaluitvoering, zeshoekige volières met rieten dak, inbouwkooien, mini-vlieggkooien en een nuttig toebehoorprogramma. Benut onze ervaring en onze goodwill. Neemt contact op met:

THEILING

Vert. v. Nederland: "Vitalis" Import & Export,
 Paumstraat 1, 6351 BA Bochoitz,
 Telefoon (0 44 42) 20 98

grasparkietenvaria (5)

In het vorige artikel hebben we de "grootte" van de grasparkiet behandeld, dit onderdeel kunnen we echter niet afsluiten alvorens de bevedering te bespreken. Ik heb reeds geschreven dat het skelet praktisch volgroeid is op de leeftijd van vijf à zes weken, met de bevedering is dit echter niet het geval. De veren zijn opgebouwd uit diverse eiwitten, dit houdt in dat gedurende de groei van de grasparkiet (en natuurlijk de groei van ieder nieuw verenpak de behoefte aan eiwitrijk voedsel (ook iedere andere vogelsoort) in die periode groter is dan in de latere fasen van het bestaan.

Het eiwitgehalte van de meeste zaden is niet voldoende om aan deze extra eiwitbehoefte gedurende de ouderperiode te voldoen, een extra toevoeging van eiwitrijke voedingsstoffen is dus noodzakelijk.

De gegeven huidoppervlak is het aantal veerzakjes constant, d.w.z. het aantal veerzakjes dat zich in de huid van het nestjong heeft ontwikkeld is even groot als het aantal veerzakjes dat bijv. een overjarige parkiet bezit, ergo, het aantal veren dat een jonge parkiet bezit is even groot als het aantal veren dat een overjarige grasparkiet heeft.

Als men nu zegt dat een overjarige parkiet op de tentoonstelling meer kans op een hoge waardering heeft dan een jonge parkiet van ong. zes maanden, want die overjarige parkiet toont meer, dan slaat dit niet op de ontwikkeling van het skelet, maar op de ontwikkeling van de bevedering.

Bij de bevedering van een jonge parkiet zien we dat de baarden en

schachten van een kleinere diameter zijn dan van dezelfde soort veren op oudere leeftijd. Niet alleen zijn de diameters kleiner maar de bevedering is over het algemeen ook korter, niet alleen de slag- en staartpenen, maar ook de contourbevedering. Deze kortere en dunner bevedering beïnvloedt de massa van de vogel. Deze verzwaarding van de bevedering vindt niet alleen plaats bij het eerste verenpak na de jeugdruï (dus ong. drie maanden) maar ook de ruiperiodes daarna zien we nog een toename van de diameter van baarden en schachten.

We kunnen dus stellen dat ook de groei en de ontwikkeling van de bevedering afhankelijk is van milieufactoren, dus slechte milieufactoren (voeding) kan een ongunstige werking uitoefenen op de groei en de ontwikkeling van de bevedering.

Maar zelfs bij de meest gunstige voeding zijn het uiteindelijk toch de erfelijke factoren die bepalen waar de max. groeigrens ligt en dit varieert per veerveld en per veersoort, want een slagpen is nu eenmaal langer en van een andere structuur dan bijv. een rugdekveertje.

Bij vele vogelsoorten hebben we gedurende het domestikatieproces het verschijnsel zien optreden van het langer worden van de bevedering. Dit verschijnsel is bij de kanariekwekers bekend als intensief (korte bevedering) en schimmel (lange bevedering). De Engelse grasparkietkwekers noemen dit verschijnsel „yellow" (kort) en „buff" (lang). De yellows zijn intensief van

kleur en de buffs zijn a.h.w. opgebleekt. Onder de microscoop gezien, bemerken we dat in korte bevedering de kleurstof tot in de punten van de baarden aanwezig is, bij de buff's zien we dat de „overgroei" kleurloos is, dus de baardpunten zijn kleurloos terwijl de rest van de baarden dezelfde kleurintensiviteit hebben als de yellows uit dezelfde kleurserie.

Deze intensief- en schimmelfactor is erfelijk en heeft niets met voeding te maken. Ook erfelijk bepaald is de lengte van de slag- en staartpenen, hoewel ook hier weer de voeding een belangrijke rol speelt. Is de uiteindelijke groeigrens erfelijk bepaald, deze groeigrens kan variëren. Een erfelijke afwijking van de gemiddelde normale lengte van de slag- en staartpenen, zijn zgn. „long-flight's", een type vogel dat zo'n twintig jaar geleden vanuit Engeland bij ons ingevoerd werd en mee werd gekweekt. Deze vogels toonden verhoudingsgewijs te lange slag- en staartpenen. Het leken kolossale vogels, maar de mooie verhoudingen waren zoek.

Door de lange contourbevedering tonen de buff's meer massa dan de yellows, maar qua type en kleur zijn ze van mindere kwaliteit, wat echter niet inhoudt dat we dan al de buff's maar moeten opruimen; dit in geen geval. Voor de kweek zijn ze van grote waarde, maar dat is weer iets waarop we later terug zullen komen.

W. Beckmann

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RUI-TIJD
BEVordert DE BREDERESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDVERMOGEN
HERGEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN
VEERKRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 106 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

VOGELHANDEL REIN VAN DER VEEN

POSTBUS 106 - GROTESTRAAT 69 - GOOR

- 1-1 Napoleontjes
- 1-1 Ekstertjes
- 1-1 Blauw Grijs Roodstaartje
- 1-1 Bandvinkjes
- 1-1 Chinadwergkwartels
- 1-1 Zilverdwergkwartels

Samen Fl. 60,-

Verzending
onder
rembours.

Vracht
rekening
koper.

Vraag uitgebreide prijslijst!

's-Maandags de gehele dag gesloten.

's-Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

Donderdags koopavond tot 21.00 uur.

Doornastrilde

Napoleonnetje

de doornastrilde

Tekst: Cevab Foto's: Horst Bielfelc

Aegitha temporalis

De Doornastrilde komt in Australië in drie rassen voor. De nominaatvorm, *Ae. t. temporalis*, van midden Oost Queensland tot Victoria en in West Australië; *Ae. t. minor*, Kaap York en omgeving; *Ae. t. loftyi*, op de Kangeroe-eilanden en de Mount Loftyi keten in Oostelijk Zuid Australië. Onderling vertonen ze geringe uiterlijke verschillen.

In hun verspreidingsgebieden leven deze 12 cm grote en zo sterk op de in Afrika voorkomende Napoleonnnetjes (*Estrilda troglodytes*) lijkende vogels langs de randen van wouden en bossen, in parken en steden en langs de oevers van riviertjes. Hun voedsel bestaat in hoofdzaak uit gras- en onkruidzaden die ze het liefst in halfrijpe toestand opnemen. Hun voorkeur gaat uit naar *Poa annua* (straatgras), een grassoort die vanuit Europa in Australië is ingevoerd.

In de volière eten ze in het bijzonder kleine zaden aangevuld met trosgerst en onkruiden, waarvan een dagelijkse portie gekiemd moet zijn. Ook uit volle grasaren halen

ze gretig hun voedsel. Bovendien is een aanvulling van dierlijk voedsel, zoals enkele geknipte meelwormpjes, miereitjes en bladluis onontbeerlijk.

Het zijn echte cultuurvogels die altijd in de nabijheid van mensen leven.

In de broedtijd trekken ze paarsgewijs en buiten die periode in kleine groepjes op. Hun nesten bouwen ze vaak dicht bij elkaar en delen die buiten de broedtijd als slaapplegheden.

De geslachten zijn uiterlijk niet te onderkennen. Het enige waar men, en dan nog onder voorbehoud, op kan afgaan is het duidelijk en welklingende liedje dat de mannelijke exemplaren plegen voor te dragen. Tijdens de balts houdt de man een lange grasstengel in de snavel en danst op de grond om het popje. Hij houdt zijn staartje dan zijwaarts en naar het popje gericht.

De nesten worden gebouwd van plantevezels, soepele dus verse grasstengels en stukjes varenblad. Het mannetje draagt het materiaal aan en het popje verwerkt dat tot

een bol- of kogelvormig nest met een lange insluipgang. In het nestje worden de wanden met zachte plantaardige deeltjes, haren en bi voorkeur witte veertjes gestoffeerd. Zo'n nest wordt voor meerdere broedsels gebruikt en, zoals reeds gezegd, buiten de broedtijd ook als slaappleats.

Doornastrilden zijn zeer gevoelig voor nestcontrole en bij niet uiters beheerst optreden kan het gemakkelijk vóórkomen dat een nestje voor goed in de steek wordt gelaten. De jongen blijven ongeveer 21 dagen in het nest en wanneer ze uit vliegen zijn ze nog niet bepaald volledig bevederd. Vandaar ook hun slechte vliegen waardoor ze zich meestal die eerste tijd schuil houden in het gebladerte. Hun jeugd kleeft is na ongeveer 4 maanden volledig vervangen en dan zijn ze niet meer van de oudervogels te onderscheiden.

Doornastrilden zijn gevoelig voor koude en vocht en de volière waarin ze verblijven dient dan ook te zijn voorzien van een goed beschu

innen- of nachtverblijf waarin de temperatuur niet onder de 16 tot 18 graden Celsius mag dalen.

Het zijn overigens uitstekende vòërvogels die erg vreedzaam met un medebewoners kunnen leven. n hun sociale gedrag gaan ze zelfs over dat ze jongen van andere oorten — bekend zijn zebra-vinken, apegaa-amadinen en binsenastrillen — grootbrengen en daardoor zel eens hun eigen jongen tekort oen.

De eerste dagen nadat de jongen ljn uitgevlogen worden ze door de ndervogels zo tegen de avond in et nest geloodst waarin ze dan de achten doorbrengen. De ouderogels zelf maken dan veelal ge-ruik van een ander slaapnest.

Deze astrilden zijn nooit met enige egelmaat en in grote aantallen in-vevoerd. Broedresultaten zijn regel-natig behaald. Mede omdat het niet emakkelijk is een paartje samen te tellen, hebben ze zich moeilijk unnen handhaven. Nu Australië al edert 1960 geen vogels meer uit-oert is de kans dat wij Doorn-strilden kunnen bekomen nihil.

Ons is niet bekend of er in Neder-land nog gehouden worden.

In de jaren vijftig is er wel met leze vogels in ons land gekweekt. n de Gefiederte Welt van 1957 chrijft G. Overdijkink uit Bilthoven ljn ervaringen.

Het was moeilijk een goed paartje amen te stellen toen wij in 1953 en aantal van deze astrilden had-ten aangekocht. In 1953-1955 wer-ten geen resultaten behaald. In

1956 begon het enig overgebleven spannetje in een met glas afgeschermde voliëre te broeden in een uitgeholde kokosnoot. De vijf eitjes

kwamen allemaal uit en de jongen verlieten na drie weken het nest. Na twee maanden waren ze volledig op kleur. Eén jong, een achterblijvertje, werd nog lang nadat de overige jongen al zelfstandig waren door de oudervogels gevoed. Tenslotte ging het toch nog dood. Merkwaardig was het gedrag in die periode van enkele jonge bichenowastrilden. Steeds als een van de Doornastrilden van de zaadbak kwam, bededen ze bij hem of haar om voedsel. Bij het tweede legsel gingen de jongen van de eerste ronde steeds weer terug het nest in. Om te voorkomen dat dat tweede legsel verloren zou gaan, werden de eitjes bij de Japanse meeuwen ondergelegd. Samen met hun eigen jongen brachten de meeuwtjes twee Doornastrilden goed groot. Gedurende de broedtijd eten de oude vogels eivoer, in melk geweekt wit brood, gekiemde gierst en tarwe, zo nu en dan meelwormen en veel groenvoer. Buiten de broedtijd eten ze slechts weinig dierlijk voedsel."

TL verlichting ideaal voor de kweek

door H. A. Veenstra

Voorzover de vogelliefhebber voor de kweek gebruik maakt van kunstlicht zal hij meestal kiezen voor „TL” lampen.

De voordelen van dit lamptype zijn algemeen bekend: hoge lichtopbrengst bij een laag stroomverbruik. Laten we eerst eens nader bezien wat ongeveer de werking is van een „TL” buislamp. De „TL” lamp is een glazen buis met aan de einden ingesmolten elektroden. De lampbuis is gevuld met kwikdamp onder lage druk. Een aan de elektroden aangelegde spanning werkt in op het gas in de buis met gevolg dat er electromagnetische straling vrijkomt. Deze straling kunnen we niet zien. Het grootste gedeelte van deze straling blijkt in het ultraviolette gebied van het spectrum te liggen. Teneinde deze straling zichtbaar te maken, zodat we dus licht kunnen waarnemen, is een „TL” buis aan de binnenzijde bekleed met een fluorescentiepoeder.

Dit poeder heeft de eigenschap de ultraviolette straling binnen in de buis om te zetten in zichtbaar licht. Door de fluorescentiepoeders in verschillende verhoudingen te mengen, kan men een vrijwel onbegrensd aantal lichtkleuren maken.

Men hanteert een numeriek systeem om de kleurindruk (warm of koel) van „TL” lampen te kenschetsen. Men spreekt in dit verband van de kleurentemperatuur van een lichtsoort en drukt die uit in Kelvin (K). Om praktische redenen is besloten tot een driedeling:

- 1e. lampen met een „warme” lichtkleur die gelijkenis vertonen met de kleur van normale gloeilampen, kleurentemperatuur ca. 3000 K.
- 2e. „Friswitte” lampen die zowel met gloeilamplicht als met daglicht goed harmoniëren, kleurentemperatuur 4000 K.

3e. „koele” lampen die het daglicht moeten kunnen vervangen, kleurtemperatuur ca. 5000 K tot 7500 K.

In de meeste „TL” lampen voor algemene verlichtingsdoeleinden wordt alle u.v. straling die in de lamp wordt opgewekt in het fluorescentiepoeder geabsorbeerd.

Sommige kwekers zijn er niettemin van overtuigd dat een zekere dosis ultraviolette straling de broedlust van de vogels bevordert. Het is echter niet zeker of de verhoogde geslachtsdrift van de vogels moet worden toegeschreven aan het ultraviolet dan wel aan een ander aspect van de verlichting (bijv. lengte van de dag). Bedenken we echter dat dieren zijn aangepast aan de omstandigheden in de vrije natuur dan hebben we in elk geval houvast aan het gezegde „baat het niet dan schaadt het niet”.

Er van uitgaande dat ultraviolette straling voor de kweek op prijs wordt gesteld is het noodzakelijk voor uw verlichting een lamp te gebruiken waarvan het spectrum redelijk ver doorloopt in het ultraviolet gebied. Daglicht lampen voldoen aan deze voorwaarde. Dit zijn lampen waarin het gehele zichtbare spectrum aanwezig is en bovendien een kleine, volstrekt onschadelijke dosis ultraviolette straling. Bij het gebruik van een daglichtlamp worden de kleuren van de vogels bovendien zeer natuurgetrouw weergegeven. Bij keurmeesters is de

daglichtlamp daarom geen onbekende. Een bezwaar van deze lampen is echter dat ze een koele indruk maken. Om hier aan tegemoet te komen gebruikt men vaak een combinatie van een daglichtlamp met een warmer gekleurde lamp. Zelf heb ik goede ervaringen met deze combinatie en ik wil enkele cijfers niet onthouden.

Per m² broedkooi heb ik 2 „TL” buizen van elk 40 Watt gemonteerd. De ene buis is de „TL” 33 (mee bekende buis) met een kleurtemperatuur van ca. 4000 K. De andere buis is een „TL” 57 met een kleurtemperatuur van 7400 K en een aandeel ultraviolette straling (golflengten korter dan 400 nm) van ca. 0.6 W.

Voorzover mij bekend heeft alleen de „TL” 57 deze waarde. Divers andere lampen welke ik heb gebruikt komen niet aan deze waarde toe.

„TL” 57 is een lamp die de spectrale samenstelling en daarmee de kwaliteit van het „gemiddelde” daglicht benadert.

Tot slot iets over de kosten. Indien u overweegt de verlichting van uw vogelverblijf eens nader onder de loep te nemen en u wilt eveneens gebruik maken van kunstmatige daglicht incl. ultraviolet, gooi dan uw bestaande lampen niet de deur uit. Gebruik een combinatie van warm wit licht en een daglichtlamp. De door mij al jaren gebruikte „TL” 57 is in iedere verlichtingszaak te bestellen tegen een prijs van f 8,- per stuk. De „TL” 57 is verkrijgbaar in een lengte van 120 cm/40 W of 150 cm/65 W. Heeft u een kort armatuur, b.v. 60 cm dan kunt u gebruiken de „TL” 55/20 Watt met een kleurtemperatuur van 6500 eveneens een goede daglichtlamp. Tot slot wens ik u succes bij uw kweek al of niet met kunstlicht.

niet
elke
bastaard
is
een
japanse meeuw

Als we zo de tentoonstelling bekijken en wat er aan Jap. meeuwtjes wordt ingezonden dan blijkt steeds vaker dat er erg veel bastaarden tussen de meeuwtjes zitten. De reden hiervan ligt natuurlijk voor de hand; steeds vaker kunnen wij lezen en horen dat door het inkweken van ronden in een meeuwenstam de deur en tekening verbeterd kan worden. De grote vraag blijft echter: wanneer kunnen wij spreken van een Jap. meeuw en wanneer is er nog sprake van bastaarden.

Er zijn veel liefhebbers die al bij een F2 met veel buiktekening gaan spreken van Jap. meeuw. Met de standaard in de hand worden ze dan nog gesterkt in hun mening. Voor de kleur aldaar staat nl. „egaal donkerbruin” en de buik moet voorzien zijn van een scherpe tekening. Inderdaad, een F2 kan al heel mooi egaal en donkerbruin zijn en ook zijn ze voorzien van een overvloedige buiktekening. Gemakshalve wordt de snavelkleur buiten beschouwing gelaten en over de tekening op het dek wordt niet gepraat. Bij een echte (bonte) Jap. meeuw zien wij dat de kleur bruin niet overal even diep van kleur is. De borst, het masker, de vleugels en de staart zijn donkerder dan de wangen en de nek. In de standaard verlangt men dat de kleur zo egaal mogelijk moet zijn maar men vult dit onmiddellijk aan met de opmerking dat de wangen wat lichter van kleur mogen zijn. Bij

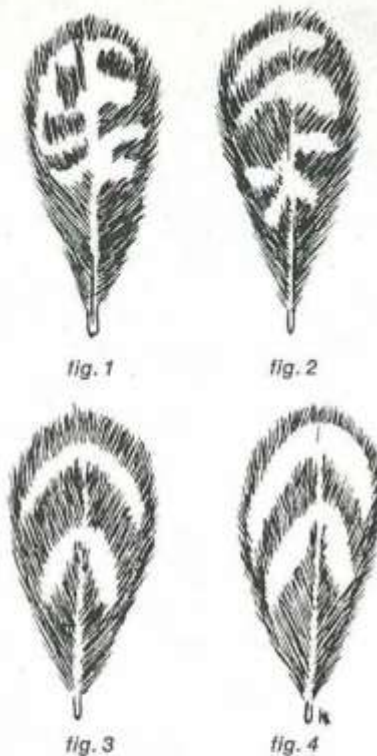
de bastaarden van de meeuw en de witkopnon zien wij dat deze vogels in het algemeen egaal chocoladebruin zijn. Het bruin van de Jap. meeuw wordt veroorzaakt door zwart eumelanine. Bij de normale meeuw kunnen wij dan ook eerder spreken van zwartbruin dan van donkerbruin. Afhankelijk van de hoeveelheid nonnenbloed in de meeuw zal de kleur zwartbruin tot chocoladebruin zijn. Jap. meeuwtjes met deze warmbruine kleur kunnen dan ook nooit hoge punten halen voor de kleur. Op de foto ziet u een echte meeuw

(zij-aanzicht), de kleur van deze vogel is echter wel te flets. De kleurnuances tussen de div. veervelden is echter kenmerkend voor de meeuw. Op deze foto is duidelijk de tekening in de mantel te zien. Deze tekening wordt veroorzaakt door de lichtere schachten van de veertjes in de nek en op de rug. De Jap. meeuw MOET deze tekening hebben. Bastaarden missen deze tekening en soms in de vierde generatie ontbreekt deze tekening nog. Dit is o.a. een van de kenmerken of we met een „echte” meeuw te maken hebben of met een bastaard. Bijzonder belangrijk is ook de buiktekening. In de standaard wordt deze tekening omschreven als „visgraat”-tekening. Vroeger sprak men ten onrechte over een schubtekening. Bekijken wij een veer van een Jap. meeuw (fig. 4) dan kunt u zien waarom van deze visgraattekening wordt gesproken. Legt u daar een veertje van de muskaatvink naast dan ziet u wat er bedoeld wordt met schubtekening. In de standaard wordt dit ook met tekeningen duidelijk gemaakt.

Op de 2 foto's kunt u zien dat deze vogels beide zijn voorzien van een prima tekening. De meeuw die u van opzij ziet is echter voorzien van een te fletse tekening. Bij de meeuw die u van voor kunt bekijken ziet u dat deze op de eerste plaats een mooie regelmatige en fijne tekening heeft, maar ook de kleurdiepte van deze tekening is bijzon-

der goed. Deze vogels hebben beide een tekening zoals van de veer in fig. 4. Bastaarden kunnen soms ook een bijzonder donkere en regelmatige tekening hebben (fig. 1 en 2) maar dan is er beslist geen sprake van een visgraattekening. Ook aan deze tekening is dan duidelijk te zien dat wij te maken hebben met bastaarden die wij eigenlijk niet als meeuw zouden moeten insturen. Wat wij de laatste tijd ook veel zien zijn meewtjes met een veel te „zwarte” buiktekening (fig. 3). Dit zijn dan weliswaar vogels met een regelmatige visgraattekening, maar deze tekening wordt veel te prominent. De buiktekening moet dan wel diep van kleur zijn maar mag niet te zwaar worden zodat ze gaat overheersen; de standaard spreekt duidelijk over een fijne tekening. Tot slot nog iets over de snavelkleur. In de standaard staat vermeld dat de bovensnavel diep donkergrijs moet zijn, de ondersnavel mag lichter zijn. Alweer door het inkweken van nonnen in de meeuwenstam zitten wij nu met te veel vogels met een loodkleurige bovensnavel of

met bonte snavelen. Ook hier is de percentage nonnenbloed doorslag gevend voor de snavelkleur. Indien u dus een „Jap. meeuw” heeft met een egale kleur en een diepe buiktekening maar met een te licht snavel dan is zwarte lak een oplossing.

Misschien gaat bij u nu een lichtjbranden, maar vergist u zich niet Non x meeuw-bastaarden met een zwarte snavel bestaan NIET. Met andere woorden: gaat u een bastaard schilderen dan zal dat door de keurmeester bemerkt worden omdat de tekening en de snavelkleur t.o.v. elkaar niet bij elkaar passen.

Helaas is er het vorig jaar zo'n grapjas geweest die meende dat de keurmeester er wel zou intuisen. Uiteraard werd dit opgemerkt en de inzender kan 3 jaar zijn vogel thuishouden.

Heus, niet elke bastaard is een Japanse meeuw.

Tekst: Hans Klören
Foto's: De Bruyn-Offerman

1 x 1 = 2?

Natuurlijk zie ik graag, dat mijn kanaries grote eieren leggen, maar het eerste ei, dat mijn overjarige agaatpop dit jaar in haar nest deponeerde, was wel heel erg groot uitgevallen. Dit bleek des te duidelijker, toen er nog twee gewone eieren volgden.

Ik was zeer benieuwd, wat er uit dat grote ei te voorschijn zou komen helaas de andere eieren kwamen uit, het grote niet. Toen ik het dan maar openmaakte, zaten er twee volledig ontwikkelde, in het ei gestorven jongen in. Een tweeling dus. Maar geen één-eiige

Daar van mijn koppel goudagaten de man split was voor isabel, konden er niet alleen agaten, maar ook isabellen (poppen) uitkomen. De wél uitgekomen jongen waren trouwens een agaat en een isabel. Het verschil is onmiddellijk al te zien, vooral aan de oogkleur.

Welnu, van de afgestorven tweeling had het ene jong agaatogen, het andere veel lichtere, isabelogen.

Een twee-eiige tweeling uit één ei dus. Het ei zal wel twee dooiers hebben gehad.

Jan Luysterburg

vogels vangen

Een van onze leden stuurde ons een waar gebeurd verhaal dat we u niet willen onthouden. Het speelde zich af in het Gooi.

Twee kinderen, 6 en 8 jaar oud, speelden in de bosrijke omgeving van hun ouderlijk huis, toen ze werden aangesproken door een voor hun onbekende man. Na een kort en vriendelijk praatje vroeg deze of zij hem wilden helpen met vogeltjes vangen. Ze zouden zelfs er wat mee kunnen verdienen. Vanzelfsprekend sprak dat deze knaapjes wel aan. Op zich is het vangen van vogeltjes al een aardige bezigheid in het oog van dergelijke kinderen en wanneer ze bovendien dan ook nog één gulden voor elke gevangen vogel zouden krijgen is dat helemaal mooi. Beseffen die kinderen veel...

Een „klap-trek-net” werd opgesteld en de beide knaapjes posteerden zich in het struweel; lijn in de hand en met spanning wachtend op de vogels en... op het seintje van die vriendelijke meneer wanneer ze aan het touw moesten trekken.

Die laffe onbekende stond namelijk op veilige afstand, zijn auto onde direct bereik en turend door een verrekijker om te bepalen wanneer het net dichtgeklapt moest worden. U begrijpt het al wel, wanneer e onraad zou komen kneep hij e tussenuit om de beide jongens me de narigheid te laten zitten.

Nadat het enkele malen goed was gegaan, gebeurde dit dan ook prompt en op een gegeven moment zaten ze alle twee op het politiebureau. Ze hadden in totaal ieder f 28,— verdiend. Dat betekent dus dat ze 56 vogels hadden gevangen. Die vriendelijke meneer kenden ze niet en die was ook in geen veld of wegen meer te bekennen.

De ouders kregen een vermaning; wegens niet verantwoord gedrag van hun kinderen.

Nu vinden we dat het vangen van vogels al so wie so laakbaar is laat staan als dit op een dergelijke manier gebeurt.

bonte zebravinken

Als secretaris van een vogelvereniging, die tevens elke maand een clubblad doet verschijnen, spoor ik mijn medeleden nogal eens aan, de standaard-eisen aan te schaffen van de vogels, die men kweekt en tentoonstelt.

Ik was dan ook erg gelukkig met het artikel van C. Heuperman „Standaard-eisen... heus niet zo moeilijk”, in het juli-nummer van Onze Vogels.

Ik ben het echter niet eens met wat daarin gezegd wordt over bonte zebravinken: „Wanneer u van plan bent om bonte zebravinken in te zenden naar de T.T., let dan vooral op de symmetrie van de vogel, m.a.w. de rechter gebroken wangvlek moet gelijk zijn aan de linker, enz.”

Leken denken vaak, dat bij de bonte zebravink alle onderdelen van de bevedering symmetrisch moeten zijn, plus 50 % bont. Dit staat echter niet in de standaard-eisen.

Alle onderdelen van de bevedering moeten gebroken zijn, dus de bonttekening vertonen, dat wel. Maar de eis van symmetrie geldt alleen voor de borsttekening en voor de achterzijde, kop en nek. Dus niet voor de wangvlek, de flanktekening, en de oogstreepstaart.

De eis van 50 % geldt alleen voor achterzijde, kop en nek. Of zijn de standaard-eisen voor mij soms toch te moeilijk?

Jan Luysterburg.

Ing. J. P. Holsheimer

praktische wenken

Norit en **houtschool** hebben een vochtabsorberende werking. Ook vitamine A, K en B₁₂ worden er door geabsorbeerd, waardoor bij de vogel gebreksverschijnselen kunnen ontstaan.

Rode millet heeft een voedingswaarde die weinig verschilt met die van andere milletsoorten. Wanneer blijkt dat vogels het minder graag opnemen zou de hoeveelheid rode millet in het zaadmengsel moeten worden beperkt. Maar dat geldt evenzo voor elke andere zaadsoort. Over **rantsoeneren** van vogels wordt de laatste tijd nogal eens geschreven. De verhalen gaan echter mank aan theoretisch en praktisch inzicht. Het **eiwitgehalte** van een voer zegt niets over de kwaliteit van dat eiwit. Zo kan een opfokvoer met 10 % eiwit dezelfde of een betere voedingswaarde hebben als een opfokvoer met 20 % eiwit.

De term **zetmeelwaarde** is een verouderd begrip en hoort in het geheel niet in de vogelvoedingsleer thuis.

Meelwormen verpoppen niet wanneer ze bij lage temperaturen (4-10° C) in kelder of koude kast worden bewaard.

Meelwormen hebben voedsel nodig, dus niet bewaren in krantenpapier maar in een mengsel van tarwezemelen, brinta en wat gistvlokken. Een blad sla dient om in de vochtbehoefte te voorzien.

Het gebruik van **zand** of **kattenbakvulling** in tentoonstellingskooien voor insekten- en vruchtenetende vogels is af te raden. Het fijne zand kan ooginfecties veroorzaken. De kattenbakvulling verhindert niet dat de kooibodem er na enkele dagen smerig uitziet.

Beter is het aanbrengen van een metalen **gaasraam** boven de kooibodem waar de ontlasting doorvalt en op een vel vetvrij papier terecht komt. Door aan de voorkant van de kooi een sleuf te maken kan het papier met de ontlasting makkelijk uit de kooi worden getrokken.

We leggen zoveel **losse vellen papier** in de kooi als de vogel er dagen in door zal brengen. Elke dag trekken we dan het bovenste vel papier met daarop de ontlasting weg. Op deze manier is het verblijf van de vogel in de kooi minder onaangenaam terwijl het publiek zich niet aan een smerige kooibodem hoeft te ergeren.

Halamid is een goed ontsmettingsmiddel maar is enigszins corrosief, m.a.w. het tast metalen aan. Bij de ontsmetting van metalen kooien moeten deze naderhand met schoon water worden nagespoeld.

Ontsmetten heeft alleen zin wanneer het te ontsmetten materiaal eerst grondig is schoongemaakt. Dat doen we met een verkrabber, borstel en veel water.

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv